

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

ניתן ביום 28 מאי 2019

המערעות

1. ידיעות אינטרנט (מפעילת אתר Ynet)
2. אילנה קוריאל

המשיבים

1. צבי צפירה
2. אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

בשם המערעות: עו"ד ירון שלמי ועו"ד ירון חנין
בשם המשיב: עו"ד יהל בן עובד ועו"ד שרית דהן
בשם המשיבה: עו"ד תמר מונד

פסק דין

השופטת סיגל דוידוב-מוטולה

1. עניינו של ערעור זה בהחלטתו של בית הדין האזורי באר שבע (השופט משה טוינה; סע"ש 47297-05-12) להתיר את פרסום פסק הדין שניתן על ידי מותב בראשותו בעניינם של המשיבים אך ללא שמות הצדדים ופרטים מזהים עליהם, ולדחות בקשה שהגישו המערעות - מפעילת אתר החדשות YNET וכתבת האתר - בקשר לכך.

הרקע לערעור

2. המשיב 1 (להלן: **המשיב**) הוא אזרח ישראל, מדען בעל שם בתחום מדעי החיים. בשנת 1998 העתיק את מגוריו לארצות הברית, והחל משנת 1996 עד לשנת 2010 הועסק על ידי אוניברסיטת מישיגן כ"פרופסור-עוזר".
3. ביום 15.7.10 התייצבו בביתו של המשיב בארצות הברית סוכני FBI כשבידיהם צו חיפוש בעקבות חשד להחזקה והפצה של חומרי תועבה אסורים (פורנוגרפיית קטינים). במסגרת החיפוש החרומו סוכני ה-FBI מספר פריטים מביתו של המשיב לרבות מחשבים שהיו בשימוש (להלן: **החשדות**).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

4. ביום 22.7.10 נחת המשיב בישראל (לטענתו נדרש לחזור ארצה על מנת לטפל באמו החולה) ומאז, על פי הידוע, לא שב לארצות הברית. עם שובו ארצה הציעה לו המשיבה 2 (להלן: **האוניברסיטה**) להצטרף לשורותיה, וביום 1.1.11 החל המשיב בעבודתו שם. בתחילה נקלט כ"מרצה בכיר" ובהמשך קודם לדרגת "פרופסור חבר". אין מחלוקת שהמשיב לא שיתף את האוניברסיטה בנסיבות חזרתו ארצה.

5. משהמשיב לא שב לארצות הברית, הוצא כנגדו צו מעצר ביום 24.2.11 כך שהחקירה הפלילית ככל הידוע עודנה תלויה ועומדת, וכן הוצא כנגדו צו מעצר על ידי האינטרפול ביום 21.8.13 (להלן: **הצווים**). במסגרת החקירה מצאו חוקרי ה-FBI כי מהמחשב שנתפס והוחרם נעשה שימוש לשם כניסה למאגר הכולל חומרי תועבה, תחת שם משתמש ya2009. לדברי החוקר האמריקאי, שמסר תצהיר ועדותו נשמעה בבית הדין האזורי, המשיב אישר בפניו כי הזדהה ברשת בשם המשתמש ya2009 (אך יודגש כי המשיב הכחיש זאת מכל וכל, ובית הדין האזורי לא הכריע בכך).

אין חולק שלא הוגש כנגד המשיב כתב אישום בארצות הברית או בישראל, וככל הידוע גם לא הוגשה בגינו בקשת הסגרה (הגם שלטענת האוניברסיטה הייתה כוונה כזו). המשיב צירף אישור על כך שתיק חקירה משטרתית שנפתח נגדו בישראל בעניין זה - נסגר, אך לא הובאו פרטים מלאים בקשר לכך.

6. בחודש ספטמבר 2011 או סמוך לכך נודע לאוניברסיטה על פרסום ידיעה באמצעי התקשורת בארצות הברית, שממנה עולה כי המשיב דרוש לחקירה בחשד להחזקה והפצה של חומרי תועבה אסורים. בעקבות זאת פנה המשיב לבית משפט השלום בבקשה להטלת צו איסור פרסום על הידיעה. יצוין כי במסגרת הבקשה הדחופה שהגיש המשיב הודגש כי הוא מעולם לא נעצר ולא נחקר בגין החשדות המדוברים, והדרך היחידה למנוע את הפגיעה האנושה בשמו הטוב היא צו איסור פרסום. עוד נטען בבקשה כי המשיב שכר עורך דין אמריקאי במישיגן והוא עומד ויעמוד לרשות הרשויות האמריקאיות.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

בהחלטה מיום 23.9.11 קבע השופט (כתוארו אז) אביחי דורון כדלקמן: "ניתן בזאת צו איסור פרסום בעל תחולה במדינת ישראל בלבד (בהיעדר משיב) אודות פרטי המבקש ופרטי החשדות, וזאת עד להחלטה אחרת באם תוגש בקשה מצד כלשהו. ברור עם זאת, בהיעדר משיב, כי הבקשה וההחלטה יחולו רק כלפי מי שייחשף להחלטה, ועל מנת שייחשב אדם כמפר החלטה זו יהא צורך להוכיח כי ידע עליה טרם הפרתה".

7. בעקבות הפרסום האמור הודיעה האוניברסיטה למשיב כי היא שוקלת את ביטול חוזה העבודה עמו. ביום 7.2.12 התקיים שימוע שלאחריו החליטה האוניברסיטה לסיים את העסקת המשיב.

8. בחודש אפריל 2012 הגיש המשיב בקשה לקבלת צו עשה זמני שבמסגרתה עתר להשבתו לעבודתו עד לקבלת פסק דין סופי בעניינו (צ"ו 3121-04-12); בחודש מאי 2012 הגיש כתב תביעה לקבלת סעד הצהרתי על בטלות הפיטורים; ובחודש אוקטובר 2012 הוגש כתב תביעה מתוקן שבמסגרתו נטען כי המשיב פוטר שלא כדין תוך הפרה יסודית של חוזה העבודה וכי האוניברסיטה נהגה כלפיו בחוסר תום לב, ברשלנות ובזדון ותוך פגיעה בשמו הטוב. סכום התביעה הכולל (ככל שיידחה הסעד העיקרי של ביטול פיטוריו והחזרתו לעבודה) הועמד על 6,460,833 ₪.

9. בית הדין האזורי החליט לדחות את התביעה לאחר ששמע את עדותו של המשיב ואת עדויותיהם של רקטור האוניברסיטה; ראש מדור סגל אקדמי בכיר באוניברסיטה; מנהלת הרשות למחקר ופיתוח באוניברסיטה; וכן חקירת סוכן FBI בדימוס - שהיה הממונה על החקירה שהתנהלה נגד המשיב בארצות הברית.

10. בפתח פסק הדין הודגש כי בית הדין האזורי אינו עוסק בבירור שאלת האשמה הפלילית שדבקה במשיב, אם לאו, אלא בבירור השאלה האם בהתקיים חשד לביצוע עבירה פלילית בידי עובד - בפרט חשד לעבירה פלילית שיש עמה קלון מסוג העבירות בהן נחשד המשיב, ושלא גולה על ידי העובד - יכול החשד להוות בסיס לפיטורים.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

בית הדין מצא שבשלב המשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה ההעסקה המשיב היה מודע לקיומו של הליך פלילי המייחס לו עבירה של אחזקה והפצה של חומר תועבה. עם זאת, נקבע כי עבירה זו אינה רלוונטית לעיסוקו של המשיב בחקר מדעי החיים כאיש סגל אקדמי. משכך, באיזון שבין חובת הגילוי המוטלת על המשיב לבין זכותו לפרטיות ולכבוד, גוברת האחרונה על הראשונה ועל כן המשיב לא חב בחובת הגילוי על החשד שתלוי נגדו בשלב הטרום חוזי.

לפיכך נפסק כי אי הגילוי אינו מהווה חוסר יושר או הפרה של חובת תום הלב המוגברת שבה חייב מועמד לעבודה ועובד כלפי מעסיקו. כמו כן אין לראות באי הגילוי משום הטעיה כמשמעותה בסעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 המקנה לאוניברסיטה את הזכות לביטול החוזה.

11. בהמשך פנה בית הדין האזורי ובחן את זכותה של האוניברסיטה לסיים את ההתקשרות בעקבות המידע על המגבלות המוטלות על יציאתו של המשיב את הארץ. בית הדין קיבל את הטענה העובדתית לפיה הצווים הנזכרים לעיל מונעים בפועל את יציאתו של המשיב מהארץ, לכל הפחות לארצות הברית ולמדינות שקשורות אתה בהסכמי הסגרה. על כן, והגם שאין במגבלות הללו כדי לסכל את יכולתו של המשיב לעסוק במחקר מדעי, יש בכך כדי לפגוע ביכולתו לבצע את התפקיד הן בהיבט האובייקטיבי והן על פי שיקול דעתה המקצועי של האוניברסיטה ותפיסתה את האופן שבו חבר סגל אקדמי ממלא את תפקידו.

בית הדין סבר לפיכך כי בנסיבות העניין האוניברסיטה פעלה במסגרת הפררוגטיבה הניהולית המסורה לה כמעסיקה וקיבל את עמדתה כי אין מקום להתערב בהחלטתה לסיים את ההתקשרות עם המשיב.

נוכח מסקנה זו בית הדין לא מצא צורך לבחון את טענת האוניברסיטה כי בפגיעה בשמה הטוב ובמהותה כמוסד חינוכי המבקש להקנות ערכים - יש כדי להצדיק (ואף לחייב) את ההחלטה על פיטורי המשיב. על יסוד האמור נדחתה תביעת המשיב כנגד האוניברסיטה, תוך חיובו בהוצאות בסך 10,000 ₪.

12. יצוין כי עם פתיחת ההליך ותוך כדי ניהולו לא ניתנה החלטה בדבר סגירת הדלתיים. ביום 21.2.18, טרם חתימת פסק הדין, ניתנה החלטה כדלקמן:

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

1. לקראת חתימת פסק הדין בתביעה שהגיש התובע והפצתו לצדדים, מבקש בית הדין להסב את תשומת לב הצדדים לכך שבהגדרות הפצת פרוטוקולי הדיון בתביעה זו, הופצו כ"חסויים לציבור פתוח לצדדים".

2. עם זאת, החלטה על קיום הדיון בדלתיים סגורות לא ניתנה.

3. בנסיבות אלה ולמען הסדר הטוב, מתבקשים הצדדים להודיע לבית הדין אם הם רואים מקום שפסק הדין יינתן בדלתיים סגורות, כך שפרטי הצדדים - זהות התובע והנתבעת - יהיו חסויים לציבור. ככל שמבקש מי מהצדדים כי פרטי הצדדים יהיו חסויים, ינמק את עמדתו.

4. הודעה כאמור תוגש לבית הדין עד מחר, ה-22.2.2018 בשעה 14:00. בהעדר הודעה יופץ פסק הדין לציבור, לרבות שמות הצדדים.

5. המזכירות תפנה את תשומת ליבם של ב"כ הצדדים להחלטה.

(להלן: ההחלטה מיום 21.2.18).

13. בתגובתו, תחת הכותרת המשנית: "בקשה למתן פסק דין בדלתיים סגורות" עתר המשיב לחסות את שמו וכל פרט מזהה לגביו. לדבריו בשנים שחלפו מאז הגשת התביעה הוא מנסה לאסוף את שברי חייו ולבנות לו עתיד חדש. הדיונים בהליך חרגו בהרחבה לסוגיית החשדות שמיוחסים לו, לכאורה, ופרסום פסק הדין עם פרטיו ירוקן מתוכן את טענתו לזכותו החוקתית לפרטיות ושמו הטוב. לעומת זאת פרסום פסק הדין ללא פרטים מזהים לא יפגע בעקרון פומביות הדיון, ותהיה בכך הכרה ראויה ומידתית בזכותו לפרטיות ומניעת פגיעה נוספת המועצמת בעידן הדיגיטלי.

14. ביום 22.2.18 הורה בית הדין לאוניברסיטה להגיש תגובתה וכל העדר תגובה ייחשב כהסכמה. האוניברסיטה לא הגישה תגובה מטעמה. ביום 27.2.18 ניתנה החלטה מפי השופט טוינה, כדלקמן:

1. בהחלטת בית הדין מיום 21.2.2018, התבקשו הצדדים להודיע לבית הדין את עמדתם למתן פסק דין בדלתיים סגורות בתביעת התובע, כך שפרטי הצדדים, זהות התובע והנתבעת, יהיו חסויים לציבור.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

2. בעקבות החלטת בית הדין הגיש התובע בקשה ביום 22.2.2018 למתן פסק דין בדלתיים סגורות. בתמצית ביקש התובע כי בשנים שחלפו ממועד הגשת התביעה המשיך התובע בחייו ופרסום הפרטים של האשמות שיוחסו לו ולא הוכחו, יש בהם כדי לפגוע פגיעה בלתי מידתית בזכותו לפרטיות ולכבוד.
 3. על פי החלטת בית הדין מיום 22.2.2018 נדרשה תגובת הנתבעת לבקשת התובע למתן פסק דין בדלתיים סגורות, עד ליום 26.2.2018. כן נקבע בהחלטה כי העדר תגובה ייחשב כהסכמה.
 4. נכון למועד החלטה זו לא התקבלה תגובת הנתבעת. משכך ומשלא יכולה להיות מחלוקת כי פרטים הנוגעים לחשדות בפלילים, הם עניין שבצנעת הפרט - מקובלת עלי עמדת התובע לפיה באיזון שבין עקרון פומביות הדיון ובין זכותו של התובע לפרטיות ולכבוד, יש מקום למתן פסק הדין בדלתיים סגורות, תוך פרסום פסק הדין ללא מתן פרטים מזהים.
 5. בנסיבות הללו, פסק הדין בתביעה יינתן בדלתיים סגורות. הנוסח לפרסום יפורסם תוך שבוע מהיום.
 6. בהתאם לאמור לעיל, פסק הדין רצ"ב בנפרד.
- (להלן: ההחלטה מיום 27.2.18).

15. פסק הדין נחתם כאמור ביום 27.2.18, ולא הוגש עליו ערעור. ביום 12.3.18 נחתם פסק הדין בנוסח מותר לפרסום, תוך השמטת פרטים מזהים של הצדדים. באותו היום, 12.3.18, ובעקבות פנייה מטעם המערערות לבאת כוחו, פנה המשיב ב"בקשה בהולה לצו איסור פרסום" שבה עתר להורות ל- YNET שלא לפרסם מידע אודות התביעה שהגיש כנגד האוניברסיטה. בתחילה פנה בבקשה לבית המשפט המחוזי, ולאחר שניתנה החלטת השופטת ורדה מירוז שלפיה הסמכות ליתן צו איסור פרסום נתונה לבית הדין שבגדרו נוהל ההליך - פנה המשיב לבית הדין. באותו היום ניתנה החלטה מפי השופט טוינה במלים הבאות:

הערב בסביבות השעה 22.30, הועברה אלי באמצעות המזכיר הראשי של בית הדין האזורי לעבודה בב"ש, בקשה בהולה שהגישה ב"כ התובע לצו איסור פרסום.

על פי הבקשה בכוונת גוף תקשורת לפרסם פרטים על הגשת התביעה מושא החלטה זו הכוללת את שמות הצדדים, בד בבד עם פסק הדין שהותר לפרסום אשר איננו כולל פרטים מזהים של הצדדים.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

למען הסר ספק ההחלטה מיום 27.2.2018, על מתן פסק הדין בדלתיים סגורות ופרסומו תוך השמטת הפרטים המזהים של הצדדים, חלה על כל ההליך מושא ההחלטה; ובכלל זה כתבי בי דין התצהירים שהוגשו ופרוטוקולי הדיונים על כל אלה חלה ההחלטה על קיום הדין בדלתיים סגורות.

(להלן: ההחלטה מיום 12.3.18).

16. ביום 29.3.18 פנו המערערות לבית הדין האזורי בבקשה להתיר את פרסום פסק הדין לרבות שמות הצדדים וכן את כתבי בי-הדין והפרוטוקולים. האוניברסיטה הודיעה כי עמדתה המשפטית היא שלא קיימת עילה שבדין להטלת חסיון על ההליך אך הותירה את סוגיית הפרסום לשיקול דעתו של בית הדין.

המשיב עתר לדחיית הבקשה על הסף בנימוקים פרוצדורליים שונים ובראשם מועד הגשת הבקשה. המשיב הזכיר בקשר לכך שההחלטה בדבר פרסום פסק הדין ללא פרטים מזהים ניתנה עוד ביום 27.2.18. ביום 11.3.18 פנו המערערות לבאת כוחו בבקשה לקבל תגובה ביחס לכתבה שבכוונתן לפרסם בעניין פסק הדין. נוכח האמור פנה המשיב בבקשה בהולה לצו איסור פרסום, וביום 12.3.18 ניתנה החלטת בית הדין, שהועברה למערערות עוד באותו יום, וכך נמנע הפרסום. לטענת המשיב היה על הבקשה להיות מוגשת בתוך 7 ימים בהתאם לסעיף 70ד' לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד - 1984 (להלן: **חוק בתי המשפט או החוק**). מאחר שזו הוגשה לבית הדין ביום 29.3.18, הרי שלנוכח ההשתלשלות האמורה חלף המועד. בסיום התגובה ביקש המשיב לאפשר לו לתקן את תשובתו, ולהוסיף לה נימוקים לגופו של עניין, אם בית הדין יראה לנכון לדון בבקשה לגופה.

17. ביום 9.7.18 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה, כדלקמן:

- א. אין חולק כי עיקרון פומביות הדין הוא עיקרון יסודי חוקתי במשפט הישראלי. עם זאת וככל עיקרון חוקתי אחר, אין מדובר בעיקרון מוחלט.
- ב. במסגרת פסק הדין שהותר לפרסום בהליך הנדון, פורטו טענות הצדדים, ממצאיו העובדתיים של בית הדין ונימוקיו; והושמטו פרטי הצדדים.
- ג. באופן זה בפני הציבור תמונה מלאה של טענות הצדדים להליך, עיקרי הראיות עליהם נסמך בית הדין (למעט זהות הצדדים).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

ועמדתו של בית הדין בסוגיות שהתעוררו בהליך - כל אלה פתוחים לשיפוט וביקורת הציבור.

ד. בנסיבות המתוארות, למעט הפגיעה המהותית שאיננה ניתנת לכימות במשיב 1 כתוצאה מפרסום שמו והחשדות נגדו (המוכחות) ושלא בוררו; אין בקבלת הבקשה להתרת הפרסום כל יתרון מההיבט של עיקרון פומביות הדיון. מכאן שבאיזון שבין הפגיעה במשיב 1 באם תתקבל הבקשה להתרת הפרסום לבין הפגיעה בעיקרון הפומביות המגלמת את זכות הציבור לדעת, כתוצאה מדחיית הבקשה - אין לקבל את הבקשה לפרסום.

ה. העובדה שאין בית הדין מוסמך ואין בידו לפעול למניעת הפרסום במרשתת, איננה מצדיקה את העצמת הפגיעה במשיב 1 בפרסום זהות הצדדים במסגרת פסק הדין ובפתיחת ההליך לעיון הציבור.

ו. ככל שכתבי הטענות ופרוטוקולי הדיונים שהתנהלו בתיק פתוחים במערכת נט המשפט, יש לשנות את סיווגם כך שיתאמו להחלטת בית הדין על קיום הדיון בדלתיים סגורות.

(להלן: ההחלטה מיום 9.7.18).

מכאן הערעור שלפנינו.

טענות הצדדים בערעור

18. המערערות טוענות כי שגה בית הדין האזורי עת דחה את בקשתן מבלי לקיים דיון, מבלי לנמק את החלטתו ומבלי לציין מכוח איזו הוראת חוק הוא דוחה אותה. לגופו של עניין נטען כי במדינת ישראל אין מקום לנהל משפט חשאי. הליך זה, שהתנהל בבית הדין האזורי כפומבי במשך זמן רב, אינו שונה מכל הליך אחר שבו עובד תובע את מעסיקו ואין יסוד והצדקה לחרוג מעקרון פומביות הדיון. נהפוך הוא: דווקא מאחר שמדובר בתביעה שהגיש פרופסור מרצה באוניברסיטה, המבוקש על ידי ה-FBI בחשד לעבירות חמורות יש בה כדי להעניק משקל רב ביותר לעקרונות פומביות הדיון, חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת.

זאת ועוד: העובדה שהדיונים מתנהלים בדלתיים סגורות אינה מובילה בהכרח לכך שעל כל כתבי בי-הדין, הפרוטוקולים וההחלטות המתקבלים במהלכם יוטל איסור פרסום. צו איסור הפרסום וההוראה על סגירת הדלתיים ניתנו ככל

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

הנראה על יסוד הסכמת המשיבים אך אין בכוחם של הצדדים להתנות על פומביות הדיון. לדעת המערערות בית הדין האזורי התעלם מההלכה שלפיה התנאי לאסור פרסום שמו של חשוד הוא שהפרסום עלול לגרום לו "נזק חמור" לפי סעיף 70(ה1) לחוק בתי המשפט, והמשיב לא הצביע על נזק חמור כזה.

19. המערערות מוסיפות כי בית הדין האזורי לא נתן את המשקל הראוי לעובדה ששמו של המשיב פורסם ועודנו מפורסם בכלי התקשורת הישראליים והעולמיים. חיפוש פשוט במרשתת יעלה את דבר החשדות (דוגמאות לכך, שניתן למצוא גם כיום במרשתת, צורפו על ידי המערערות ולא היו במחלוקת), כך שלא ההליך הנוכחי הוא שיציף את המידע לגביו. משכך הותרת איסור פרסום שמו גובלת באבסורד ומשולה ל"סגירת דלתות האורווה לאחר שהסוסים ברחו".

20. בסיכומי התשובה ובדיון שהתקיים לפנינו חידדו המערערות, בין היתר, את הנקודות הבאות: המשיב מתהדר באישור סגירת התיק נגדו במשטרת ישראל אך מתעלם מהחקירה הפלילית המתנהלת נגדו בארצות הברית שם עודנו מבוקש על ידי הרשויות; אין די בטענה סתמית בדבר נזק אפשרי אלא יש להוכיח כי הפרסום עלול לגרום "נזק חמור" או "פגיעה חמורה בפרטיות". מקרה זה, שבו אדם חשוד בעבירות חמורות; מבוקש על ידי האינטרפול; נמלט מאימת הדין ולא משתף פעולה - אינו מהמקרים המוגנים בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: **חוק הגנת הפרטיות**) ואינו בא בגדר הפגיעה בפרטיות המוזכרת בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט.

21. ב"כ המערערות הוסיף בדיון כי המשיב מנסה להפוך את היוצרות בטענה כי יש להתיר את הפרסום, רק אם יוכח שטמונה בו תועלת לציבור הגוברת על הנזק הנטען שייגרם לו. אלא שהמבחן הוא הפוך: הכלל הוא הפרסום והחריג הוא איסור הפרסום. מכל מקום חזקה שלציבור יש עניין בפרסום הליכי בית המשפט.

לשאלת בית הדין מדוע חשוב למערערות לפרסם את השמות שנים לאחר ההליך, השיב בא כוחן כי אין ישראלים רבים המבוקשים על ידי האינטרפול, ועל כן יש אינטרס ציבורי בפרסום. מעבר לכך יש אינטרס שיידעו במי מדובר כי "**אי אפשר לדעת לאיזה מקום עבודה ירצה המשיב להתקבל**". ב"כ המערערות חידד כי

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

המשיב מנסה לאחוז את המקל משני קצותיו שכן מחד הוא טוען שההליך נגדו לא הבשיל וכי הוא זכאי לחזקת החפות, ומאידך הסיבה שאין נגדו הליך היא כי הוא נמלט מאימת הדין, ובכל זאת הוא מבקש להישכח וליהנות מחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (להלן: **חוק המרשם הפלילי**).

22. המשיב טוען כי בשנת 2012 הוא נחקר על ידי משטרת ישראל והתיק נגדו נסגר מחוסר אשמה. על כן הוא אינו חשוד, ומשעה שמדובר בהליך אזרחי הנדון בבית הדין לעבודה הרי שנקודת האיזון אינה זהה למקרה שבו אדם מובא למשפט בחשד לביצוע עבירה פלילית.

בהמשך לכך טוען המשיב כי יש לראות את עניינו כמקרה הדומה לתביעות בעניין פיטורים על רקע הטרדה מינית או תביעות על רקע אפליה בעבודה, שבהן הכלל הוא שיש להיעתר לבקשה לקיים את הדין בדלתיים סגורות. זאת בהתאם לסעיף 10א' לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח - 1988 (להלן: **חוק שוויון ההזדמנויות**). המשיב סבור כי איסור הפרסום מכוח חוק שוויון ההזדמנויות - שחל גם על הליכים מכוח החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998 (להלן: **החוק למניעת הטרדה מינית**) - נועד להגן על כלל המעורבים בעבירות של הטרדה מינית, קרי, גם על המעסיק והמטריד ולא רק על העובד המוטריד. לפיכך יש להחיל בעניינו את אותו הרציונל, שכן סגירת הדלתות בבית הדין האזורי אפשרה לקיים דיון פתוח תוך גלישה לנושאים הנוגעים לצנעת הפרט, ואין להתיר כעת את פרסום שמו המלא.

23. המשיב מוסיף וטוען כי בניגוד לטענת המערערות צו איסור הפרסום לא ניתן על יסוד "הסכמה" בין הצדדים. האוניברסיטה נמנעה מהגשת עמדה, ובית הדין הפעיל שיקול דעת ופעל במסגרת סמכותו מכוח סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט. לשיטתו, החלטת בית הדין על פרסום פסק הדין ללא שמות הצדדים משקפת את האיזון הראוי בין פומביות הדין וזכותו לפרטיות. מטרת המערערות בבקשתן העיקשת היא להעצים את הפגיעה בו במסווה של "עניין ציבורי" אך לכל היותר מדובר באינטרס מסחרי. לעמדתו יש להבחין בין "עניין ציבורי" המתייחס לפרסום המביא עמו תועלת לציבור, אם תורם הוא לגיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם יש בו כדי להביא לשיפור באורחות חייו, לבין "עניין

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

לציבור" שיש בו לעיתים אך כדי 'לספק מזון לסקרנים או למלא את יצרם של רכלנים'. העובדה שהמקרה ממילא פורסם במדיה האינטרנטית, מטעים המשיב, מעידה כי זכותו של הציבור לדעת לא נפגמה. מנגד, זכותו החוקתית לפרטיות וחזקת החפות שלו תיפגענה קשות עם פרסום פסק הדין עם פרטיו, ביחוד בעידן הדיגיטלי שבו עוצמת הפגיעה בפרטיות גבוהה במיוחד.

24. בדיון חידדה ב"כ המשיב כי כל מטרת הבקשה להתרת הפרסום היא לחזור לשנת 2011 ולהעלות שוב את כל החשדות תוך שימוש במידע שיש בפסק הדין, ואולם גם למשיב יש זכות להישכח. היום המשיב אינו פרופסור כי אם אדם "רגיל" (לא צוין מה עיסוקו הנוכחי) שפנה נגד מעסיקתו. אלא שבניגוד להליך אזרחי רגיל, במסגרת תביעה זו נכנסו בית הדין והצדדים ללב ליבו של התיק הפלילי בארצות הברית. אילו סבר בית הדין שבהמשך יפורסמו השמות יתכן שפסק הדין היה מנוסח בדרך שונה.

עוד הוסיפה ב"כ המשיב כי בית הדין האזורי לא נדרש לשאלה אם יש לפרש את התיבה "רשות חוקרת", הנזכרת בסעיף 70(ה1) לחוק ומוגדרת בסעיף 70(ה2) לו, כחלה גם על רשות בארצות הברית. על כן לא ניתן להתייחס אל המשיב כמי שאיסור הפרסום נגדו ניתן מכוח סעיף 70(ה1) האמור.

25. האוניברסיטה הודיעה שכעמדה משפטית היא אינה סבורה שקיימת עילה שבדין להטלת חסיון אך הותירה את סוגיית הפרסום בידי בית הדין.

26. יצוין כי לקראת תום הדיון לפנינו השיב ב"כ המערערות במענה לשאלות בית הדין כי מתוך מסמכי התיק הוא מוכן להסתפק בכתב התביעה וכתב ההגנה, אך אינו מוכן להסתפק בציון שמו של המשיב בראשי תיבות (עמ' 9 לפרוטוקול).

דיון והכרעה

27. לאחר שנתנו דעתנו לטענות הצדדים בכתב ובעל פה ולכלל החומר שבתיק הגענו לכלל מסקנה כי יש לקבל את הערעור ולהתיר את פרסום פסק הדין כולל שמות הצדדים, וכן את כתב התביעה וכתב ההגנה בהתאם להודעת ב"כ המערערות בדיון. להלן נפרט את טעמינו למסקנה זו.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

עקרון פומביות הדיון

28. עקרון פומביות הדיון המעוגן בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ובסעיף 68(א) לחוק בתי המשפט הוא עקרון חוקתי, מעקרונות היסוד במשפט הישראלי ובעל "מעמד-על": "על מעמדו הרם של עקרון-על זה, המשתלב עם חופש הביטוי ועם זכות הציבור לדעת, כבר עמד בית משפט זה לא אחת, ועל חשיבותו לקידום תכלית השקיפות, הגברת הביקורת הציבורית על התנהלות מערכות השלטון וקיומו של הליך משפטי הוגן, אין צורך להכביר מילים" (בש"פ 1659/11 שטנגר נ' מדינת ישראל (26.4.11); להלן: עניין שטנגר).

פומביות הדיון כוללת את החופש לפרסם ברבים את הנעשה בבית המשפט ובאמצעות כך "ניתנת לאזרחים אפשרות להיחשף לנעשה באולם בית המשפט, בזמן אמת ובדיעבד, וכן לזהות את הצדדים להליכים ואת השופט היושב בדיון. כך מובטחת שקיפות ההליכים השיפוטיים, ומתאפשרים פיקוח ובקרה ציבורית על הנעשה בהם" (רע"א 382/16 יהל נ' פקיד שומה תל אביב 4 (13.7.16); להלן: עניין יהל).

29. עקרון פומביות הדיון מתפרש לא רק על הנעשה בדיונים בזמן אמת, במובן של פתיחת דלתות אולם הדיונים או סגירתן, אלא גם על כלל סוגיות הפרסום של פסקי דין והחלטות הניתנות בהליך, והוא בעל שני פנים: "האחד, ניהול הדיון בדלתיים פתוחות, כך שכל אחד מן הציבור רשאי לנכוח בדיון; והשני, היתר לפרסם ברבים את תוכנם של הדיונים כחלק מזכות הציבור לדעת... בימינו, חשיבותו העיקרית של עקרון פומביות הדיון טמונה בהיבט השני שעניינו האפשרות לפרסם את דבר הדיונים ותוכנם, ובכך להביאם לידיעת כלל הציבור" (ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' פלוני (27.2.08); להלן: עניין ידיעות אחרונות). כך הרחיב חברי השופט (כתוארו אז) אילן איטח:

"שתי זרועות הכרוכות ושלובות זו בזו מסייעות בהגשמת עקרון הפומביות: האחת היא ניהול המשפט בדלתיים פתוחות, כך שכל החפץ לנכוח בדיון, זכאי לעשות כן (כמובן בכפוף לקיומו של מקום פנוי באולם, לציות לכללי התנהגות ולבוש וכיו"ב מגבלות); האחרת היא פרסומו ברבים של תוכן ההליך השיפוטי, כיום בעיקר בכלי התקשורת השונים. תוכן ההליך כולל את כל פרטי הדיון, לרבות שמותיהם של בעלי הדיון, העדים מטעמם, מומחים שמונו מטעם בית המשפט, שמו של המותב

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

היושב בדין וכיו"ב. הזיקה המובהקת בין שתי הזרועות האמורות באה לידי ביטוי בכך שכל אימת שהדיון מתקיים בדלתיים פתוחות, מותר לפרסם כל פרט בו, אלא אם נאסר; ולהיפך - שעה שהדיון מתנהל בדלתיים סגורות, חל איסור לפרסם כל פרט ממנו, אלא אם הותר"

(ע"ע (ארצי) 13359-12-13 חן מענית - אלמונית (31.7.14); להלן: עניין מענית; ההדגשה במקור).

פגיעה בעקרון פומביות הדיון אפשרית רק מכוח עיגון מפורש בחוק, ואת החריגים לו יש לפרש בצמצום (שם; עניין ידיעות אחרונות; וכן ראו למשל בע"פ 353/88 וילנר נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(2) 444; להלן: עניין וילנר). בהמשך נעמוד על חלק מהחריגים הללו, שעשויים להיות רלוונטיים לענייננו. טרם לכן נציין כי הוראות חוק בתי המשפט העוסקות בסגירת דלתיים ובאיסור פרסום חלות בעיקרון גם בבתי הדין לעבודה, מכוח סעיף 39 לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 (להלן: חוק בית הדין לעבודה).

30. בפסיקה הודגש שעקרון פומביות הדיון משמעו בין היתר גם חשיפה וגילוי של שמות הצדדים המתדיינים. בלשונו של השופט דנציגר בעניין יהל:

"ראוי להזכיר כי עקרון פומביות הדיון משמעו גם חשיפה וגילוי של שמות הצדדים המתדיינים. גילוי השמות מוסיף כלי משמעותי לארגון הכלים העומד לרשות הציבור לצורך פיקוח ובקרה על ההליכים השיפוטיים. כך יכול הציבור לעמוד על הקשרים שבין בעלי הדין לבין השופט היושב בהליך או עורכי הדין המייצגים, ואף להעלות - בהתאם לצורך - טענות בדבר ניגודי עניינים ביניהם..."

זאת ועוד, לחשיפת שמות הצדדים ערכים נוספים. כך, הגילוי עשוי להזהיר את הציבור מלהתקשר עם אדם מסוים, כיוון שנמצא כי פשע או עוול, או שהפר חוזה; כך מזווית אחרת, גילוי השמות מאפשר התחקות "רחבה יותר" - למשל אקדמית - אחר התנהגות בית המשפט כלפי בעלי הדין השונים לאורך הזמן. לחשיפת השמות עשויה להיות חשיבות גם במובן המשפטי ה"צר", כמו לעניין האפשרות להעלות טענות השתק למיניהן, שכן היא מאפשרת להתחקות אחר טענות עבר שעלו בעלי-הדין. לבסוף, יש בגילוי השמות גם כדי להכווין את התנהגות המתדיינים בהליך, שהרי הגילוי מתמרץ את בעלי הדין להתנהג באופן הולם מתוך ידיעתם כי זהותם תפורסם... עוד יוער, כי בספרות המשפטית הובעה בעבר ביקורת לעניין פרסום שמות המתדיינים בהליך...

ובכן, הכלל הוא שיש לפרסם את פסקי הדין לרבות שמותיהם של בעלי הדין, גם כאשר ההליך בערכאה הדיונית התנהל בדלתיים סגורות" (ההדגשות אינן במקור).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

31. אשר לחריגים שקבע המחוקק לעקרון פומביות הדיון - אלה שונים ביחס לסגירת דלתיים וביחס לאיסור פרסום. בכל הנוגע לסגירת דלתיים, מפורטת בסעיף 68(ב) לחוק רשימה של מטרות וערכים שלשם הגנה עליהם או מניעת פגיעה בהם רשאי בית המשפט לדון בדלתיים סגורות. מדובר ברשימה סגורה, שאין להוסיף עליה עילות (ראו למשל בעניין שטנגר). וכך מורה הוראת החוק:

- ”68. (א) בית משפט ידון בפומבי.
(ב) בית משפט רשאי לדון בענין מסויים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך באחת מאלה:
- (1) לשם שמירה על בטחון המדינה;
 - (2) לשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה;
 - (3) לשם הגנה על המוסר;
 - (4) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368א לחוק העונשין, תשל”ז-1977 וכן אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס”ו-2005 (בחוק זה - חוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות);
 - (5) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ”ח-1998;
 - (6) (נמחקה);
 - (7) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל;
 - (8) לשם הגנה על סוד מסחרי;
 - (9) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או ניזוק בעבירה לפי סעיף 377א לחוק העונשין, התשל”ז-1977;
 - (10) לשם הגנה על עד מוגן או על מידע חסוי בעניין עד מוגן, תכנית הגנה, הרשות להגנה על עדים, או עד מאוים, כמשמעותם בחוק להגנה על עדים, התשס”ט-2008;
 - (11) לשם הגנה על ענינו של נפגע עבירה או של עבריין מין, בהליך לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס”ו-2006;
 - (12) לשם הגנה על ענינו של חשוד בדיון בבקשה לאסור את פרסום שמו לפי סעיף 70(ה1);
 - (13) לשם הגנה על ענינו של מתלונן או נאשם בעבירת אלימות כלפי בן משפחה כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ”א-1991.

(ג)....”

סעיף 68(ה) לחוק מפרט שני סוגי הליכים שבהם ברירת המחדל היא שבית המשפט ידון בדלתיים סגורות אלא אם כן הורה בית המשפט לדון בעניין, כולו

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

או מקצתו, בפומבי. הסוג האחד הוא ענייני משפחה מסוימים, כמפורט בסעיף 68(ה)1 (ליישום החרג במסגרת בית הדין לעבודה (ראו בבר"ע (ארצי) 43560-09-16 פלונית - פלוני (5.1.17); להלך: פלונית 2017). הסוג האחר הוא עניינים מסוימים הנוגעים לערעור על החלטות בית משפט לנוער ולמעצר קטינים, כמפורט בסעיף 68(ה)2.

32. הליך אשר נקבע לגביו כי יידון בדלתיים סגורות הוא ככלל הליך אסור לפרסום: **"לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתנהל בבית משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט"** (סעיף 70(א) לחוק). עם זאת, הגם שמהחלטה על סגירת דלתיים נובע איסור פרסום פרטי ההליך (אלא אם הותר), לא ניתן לומר שמדובר בהחלטה שעניינה איסור פרסום (אלא אם יש בה התייחסות נפרדת וספציפית לעניין הפרסום). זאת ועוד: גם כאשר הדיון התקיים בדלתיים סגורות, בין מכוח הוראת חוק, ובין לפי שיקול דעת שהחוק העניק לבית המשפט - פרסום פסק הדין לא יאסר אלא אם בית המשפט שוכנע כי התכלית שלשמה נסגרו הדלתיים עומדת בעינה (ע"א 2800/97 ליפסון נ' גהל, פ"ד נג(3) 714 (1999), וראו גם בעניין יהל).

33. אשר לסמכות בית המשפט להורות על איסור פרסום - סעיף 70 לחוק, שכותרתו "איסור פרסומים", קובע הוראות שונות הנוגעות לשאלת הפרסום. בין היתר מסמיכה הוראת החוק את בית המשפט להגביל פרסום, גם מדיון שהתנהל בדלתיים פתוחות. ולענייננו - כך מורה סעיף 70(ד) לחוק:

בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם, לשם מניעת פגיעה בפרטיות של אדם בשל חשיפת מידע רפואי עליו או לשם מניעת פגיעה בפרטיותו של אדם עם מוגבלות שכלית או של אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, של אחד מהם (ההדגשה אינה במקור).

סעיף 70(ה)1(1) מסמיך את בית המשפט לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום:

בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום; הורה בית המשפט על איסור פרסום שמו

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת (ההדגשה אינה במקור).

סעיף 70(ה2) מגדיר לצורך "סעיף זה" "חשוד" כ"מי שנפתחה נגדו חקירה פלילית", ואילו "רשות חוקרת" מוגדרת כך: "משטרת ישראל או רשות חוקרת אחרת המוסמכת לחקור על פי דין". להשלמת התמונה נוסף כי קיימות הוראות ספציפיות נוספות הן בחוק בתי המשפט (דוגמת סעיף 70(ג1) ביחס למי שתובע פיצוי בגין נזקי גוף) והן בדברי חקיקה אחרים, המתייחסות לשאלת פומביות הדיון אך אינן נוגעות לענייננו.

34. החלטות בדבר איסור פרסום, התרת פרסום וביטול איסור פרסום ניתנות ככלל לערעור בזכות (בהתאם לרשימת ההחלטות המפורטת בסעיף 70ד' לחוק), ואף קיימת אפשרות למי שמעוניין בביטולו של צו איסור פרסום, "לרבות כלי תקשורת", להגיש לבית המשפט שנתן את הצו בקשה לביטולו (סעיף 70ג' לחוק). ככל שמבקש הביטול היה צד לבקשה לאיסור הפרסום, עליו להראות "נסיבות חדשות המצדיקות את בקשת הביטול", ובמסגרת זו ניתן להתחשב גם ב"זמן שחלף ממועד מתן צו איסור הפרסום" (סעיף 70ג'(ב) לחוק).

35. למרות הזיקה ההדוקה בין סגירת הדלתיים ואיסור הפרסום - מדובר בהוראות נפרדות. כך, למשל, אין חפיפה מלאה בין המצבים המאפשרים סגירת דלתיים על פי סעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט, ובין המצבים המאפשרים איסור פרסום על פי סעיף 70(ד) לחוק. ההפרדה בין ההוראה העוסקת בסגירת הדלתיים לבין ההוראה העוסקת באיסור הפרסום של פסק הדין, כמו גם הפרשנות שניתנה על ידי בית המשפט העליון להוראות אלה, מצמצמת את האפשרות להטיל מגבלות על פרסום פסק הדין למקרים חריגים בלבד (עניין יהל). על דברים אלה ועל חשיבות ההבחנה בין סגירת הדלתיים ואיסור הפרסום עמד חברי סגן הנשיאה אילן איטח:

"החשיבות היא בראש ובראשונה באיתור המסגרת הנורמטיבית הרלוונטית, השונה ביחס לכל אחד מהעניינים הללו, שמכוחה ועל פיה בלבד מוסמך בית הדין לפעול. לאבחנה הברורה בין שאלת הדלתיים הסגורות ובין שאלת הפרסום עשויה להיות נפקות גם בשאלת עצם האפשרות להשיג על החלטה ובשאלת אופן ההשגה עליה..."

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

על מנת לאתר את המסגרת הנורמטיבית המתאימה, ולפיה לבחון בין היתר את שאלת ההשגה, יש לקבוע תחילה מהי מהותה של ההחלטה הרלוונטית - האם מדובר בהחלטה שעניינה קיום הדיון בדלתיים סגורות, האם מדובר בהחלטה שעניינה איסור פרסום, או שמא מדובר בהחלטה שנוגעת לשני העניינים הללו גם יחד. יצוין בהקשר זה כי הגם שמהחלטה פלונית על סגירת דלתיים נובע איסור פרסום פרטי ההליך (נוכח הוראת סעיף 70(א) לחוק בתי המשפט (או הוראה ספציפית אחרת, כגון זו המצויה בסעיף 10א(ג) לחוק השוויון)), הרי שלא ניתן לומר כי מדובר בהחלטה שעניינה איסור פרסום (אלא אם יש בה התייחסות נפרדת וספציפית לעניין הפרסום)."

(בר"ע 18839-04-18 אלמונית - חברה פלונית (17.9.18); להלן: עניין אלמונית 2018).

על מנת לאתר את המסגרת הנורמטיבית המתאימה יש לקבוע אפוא מהי מהותה של ההחלטה העומדת במרכז הערעור: האם זוהי החלטה שעניינה קיום הדיון בדלתיים סגורות, האם מדובר בהחלטה שעניינה איסור פרסום או שמא מדובר בהחלטה שנוגעת לשני העניינים גם יחד.

סיווג ההחלטה - סגירת דלתיים או איסור פרסום - והשלכותיו

36. על פני הדברים החלטת בית הדין האזורי מושא ההליך היא זו שניתנה ביום 9.7.18 ואותה יש לבחון. ואולם, לטעמנו לא נכון יהיה לבחון אותה לבדה מאחר שהיא ניתנה כחלק משרשרת ההחלטות - ארבע במספר - בנושא סגירת הדלתיים ואיסור הפרסום כפי שפירטנו לעיל.

ההחלטה הראשונה ניתנה ביום 21.2.18 ולפיה לא הוגשה בקשה לסגירת הדלתיים או איסור הפרסום על ידי מי מהצדדים, והנושא הועלה ביוזמת בית הדין האזורי בתום ההליך, רגע לפני חתימת פסק הדין. על פי ההחלטה סווגו פרוטוקולי הדיון - ולא כל התיק - כ"חסויים לציבור" אך זאת מבלי שניתנה החלטה בהתאם. יודגש כי אין בידינו מידע (ולא הועלתה טענה בנושא) באשר לשאלה האם בפועל התקיימו הדיונים כאשר שלט המורה על דיון "בדלתיים סגורות" נתלה מחוץ לאולם, והאם בזמן אמת הוגבלה הכניסה אליו, או שמא נחסה פרוטוקול הדיון במערכת "נט המשפט" בלבד. עיון בתיק בית הדין האזורי מעלה שכל המסמכים שהוגשו וההחלטות שניתנו במסגרת ההליך, למעט פרוטוקולי הדיון, היו ללא כיתוב של "דלתיים סגורות".

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

37. בהחלטה מיום 27.2.18 הורה בית הדין האזורי, לאחר שבחן את תגובת המשיב ובהעדר תגובה מצד האוניברסיטה, כי "פסק הדין בתביעה יינתן בדלתיים סגורות", וכי משמעות הדברים בנסיבות תהא "פרסום פסק הדין ללא מתן פרטים מזהים".

בהחלטה הנוספת מיום 12.3.18 הבהיר בית הדין כי החלטתו על קיום הדיון בדלתיים סגורות "חלה על כל ההליך מושא ההחלטה". בהחלטתו האחרונה, מיום 9.7.18, שניתנה במענה לבקשת המערערות להתרת הפרסום, נוסח ההחלטה מכוון באופן ברור לסוגיית הפרסום אך בסופה הובהר כי "ככל שכתבי הטענות ופרוטוקולי הדיונים שהתנהלו בתיק פתוחים במערכת נט המשפט, יש לשנות את סיווגם כך שיתאמו להחלטת בית הדין על קיום הדיון בדלתיים סגורות".

38. בחינת הדברים כמכלול מובילה לטעמנו למסקנה כי הגם שבית הדין האזורי לא דקדק בהבחנה בין סגירת הדלתיים ואיסור הפרסום, ולא הפנה להוראה זו או אחרת מחוק בתי המשפט (או מכל דין אחר), ההחלטה העומדת במרכז הערעור היא החלטה שעניינה איסור פרסום ולא סגירת דלתיים (ואף לא איסור פרסום כפועל יוצא מסגירת הדלתיים).

כפי שציינו, לא ידוע האם הדיון נשמע בדלתיים סגורות בפועל באופן שהכניסה לאולם הוגבלה בזמן אמת. מטענות הצדדים עולה שכתבי בי-הדין (למעט הפרוטוקולים) לא הוגדרו כ"חסויים לציבור" אלא עד שפנו המערערות אל המשיב. העובדה שההחלטה ניתנה רק בתום ההליך וחלקה האופרטיבי נגע לאיסור פרסום פסק הדין וההליך, מעידה כי במהותה היא נועדה לאסור פרסום. כך נפסק:

"ולא למיותר יהיה להדגיש... את המבדיל בין בקשה לקיום הדיון בדלתיים סגורות" לבין בקשה למתן "רשות פרסום". הראשונה - צופה פני העתיד ועיקרה בבחינת סיכונים וחששות של פגיעה באינטרס העומד בבסיסה, ע"י פרסום עובדות שיוכחו במהלך הדיון. ואילו השנייה - בוחנת בדיעבד אם קיימים סיכונים וחששות כאמור, כאשר הפרטים שפרסומם מתבקש כבר ידועים. להבדל זה, יש, כמובן, השלכה על אופיו של הדיון בבקשה למתן רשות פרסום. בדיון כזה, אין המדובר בעיון מחדש או בהשגות כנגד ההחלטה בדבר קיום הדיון

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

ב"דלתיים סגורות"; אלא - בבחינה אם יש הצדקה לאיסור פרסומם של פרטים שכבר הוכחו.

לא בכדי, על כן, ההחלטה בדבר סגירת הדלתיים על-פי סעיף 68(א) לחוק בתי המשפט, כפופה להוראת הסופיות שבסעיף 74 לחוק הנ"ל; בעוד, שההחלטה לפי סעיף 70(א) לחוק האמור, בדבר מתן רשות פרסום פרטים שכבר הוכחו, אינה כפופה לאותה הוראה"

(בש"פ 6878/98 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' מדינת ישראל 12.1.99; להלן: עניין מנבר; ההדגשות אינן במקור).

יתר על כן: ההחלטה השנייה של בית הדין האזורי מתייחסת לזכותו של המשיב לפרטיות ולכבוד. סעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט, המפרט את המקרים שבהם יהיה רשאי בית המשפט לדון בדלתיים סגורות, אינו מזכיר את הזכות לפרטיות. לעומת זאת נזכרת זכות זו בסעיף 70(ד) לחוק, שעניינו בשאלת הפרסום, ונראה לפיכך שלשם כיוון בית הדין. נוכח האמור אנו קובעים כי יש לראות בהחלטת בית הדין האזורי מושא הערעור כהחלטה שעניינה איסור פרסום (ולמעשה החלטה הדוחה בקשה של כלי תקשורת לביטול איסור פרסום), ולא סגירת דלתיים ואף לא כנגזרת של החלטה על סגירת דלתיים.

39. לסיווג ההחלטה משמעות הן לעניין הפרוצדורה וכמובן לעניין המהות. כך, ולמשל, נקבע כי הדיון בבקשה של כלי תקשורת להתיר פרסום הוא הליך עצמאי ונפרד מההליך העיקרי. החלטה בהליך נלווה כזה מהווה "פסק דין" ומשכך היא ניתנת לערעור בזכות מכוח סעיף 70ד' לחוק בתי המשפט (עניין מנבר; וכן ראו את החלטת רשמת בית הדין, השופטת אפרת קוקה, בתיק זה מיום 8.8.18).

שאלה נוספת היא האם מחויב היה בית הדין לקיים דיון בבקשה. הוראת החוק הרלוונטית היא זו הקבועה בסעיף 70ג'(א) לחוק בתי המשפט שלפיה: "ציווה בית המשפט על איסור פרסום לפי סעיף 70(ד), (ה) או (ה1), רשאי מי שמעוניין בביטול האיסור, לרבות כלי תקשורת, להגיש לבית המשפט שנתן את הצו בקשה לביטולו; בקשת הביטול תידון לפני דן יחיד".

לשון הסעיף נוקטת במילה "תידון". האם היא משמיעה חובה לקיים דיון בעל-פה במעמד הצדדים?

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

40. בעניין וילנר (שעסק בבקשה לסגירת הדלתיים בהליך פלילי, ולא באיסור פרסום, כך שלא חל עליה סעיף 70ג'א) לחוק שצוטט לעיל) ציין השופט מצא כי בבקשות בנושא סגירת דלתיים בית המשפט עשוי להסתפק בעמדות הצדדים המוגשות לו בכתב:

"בקשות בנושא סגירת הדלתיים מוכרעות על-ידי בית המשפט, בדרך כלל, על יסוד טענות הפרקליטים מזה ומזה, ולפיכך נכללות הן באותה קטיגוריה של עניינים בהם עשוי בית המשפט להסתפק, לצורך מתן החלטתו, בעמדות הצדדים המוגשות לו בכתב. בנקיטת הדרך הדיונית הזאת אין כדי לגרוע כלשהו משורת הזהירות לה נדרש בית המשפט במתן החלטתו. לאמור: אם בטענות שבכתב, אשר הוגשו לו, אין כדי להעמיד תשתית מספקת לבדיקת כל השיקולים בהם כרוכה ההכרעה בבקשה שהוגשה לו, חזקה עליו שיבקש טיעון נוסף, אם בכתב ואם במסגרת דיון בעל-פה, בטרם יחליט; ואין צריך לומר, כי מקום בו מתבקש בית המשפט, על-ידי מי מהצדדים, לדון בבקשה בנוכחות הצדדים - ולעתים הדבר אכן דרוש לשם הפניה לחומר הראיות - ייעתר לפנייה ויועיד את הדיון המבוקש".

באותו אופן קבע חברי סגן הנשיאה איטה, כי בהעדר הוראת חקיקה ממנה ניתן ללמוד כי בית הדין מחויב לקיים דיון בעל-פה בבקשה לסגירת דלתיים, וכיוון שמדובר ב"בקשה בכתב" שאין חובה לקיים לגביה דיון וניתן להכריע בה (ככלל) על יסוד הבקשה, התשובה והתגובה לבקשה - אין חובה לקיים דיון בעל-פה בבקשה כזו, והדבר מתיישב אף עם יעילות הדיון ופישוטו, ודאי במקרה בו ההכרעה הנדרשת היא בעיקרה במישור המשפטי (עניין אלמונית 2018).

41. מאידך בעניין אחר קבע השופט שהם, ביחס לבקשה לביטול צו איסור פרסום, כי "היה על בית המשפט, אשר קיבל בקשה לבטל את צו איסור הפרסום, לקיים דיון בבקשה בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר, ודומה כי שגה בית משפט קמא משלא נעתר לבקשה לקיים דיון, כאמור" (ע"פ 2137/14 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' מדינת ישראל (10.4.14)).

גם בעניין מנבר הודגש כי "הדיון בבקשת רשות פרסום כאמור, מהווה הליך "עצמאי" ונפרד מן ההליך נושא הדיון בתיק העיקרי, פלילי או אזרחי; והוא מתנהל במסגרתו של ההליך העיקרי כ"הליך נילוה". מוגשת הבקשה על ידי

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

מי שהוא "זר" להליך העיקרי, יזומנו לדיון בה גם הצדדים להליך העיקרי" (ההדגשה אינה במקור), באופן התומך לכאורה בקיומו של דיון בעל-פה. תמיכה נוספת לכך ניתן למצוא בסעיף 70ד'(ב) לחוק, הקובע כי כאשר בית המשפט העליון דן בבקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט מחוזי בערעור על החלטה בדבר איסור פרסום - הוא רשאי "לדחותה על הסף בלא דיון בנוכחות הצדדים", וניתן לסבור כי כלל הלאו (הפטור מקיום הדיון) מלמד על ההן (חובה בקיום דיון במקרים אחרים, בהם אין מדובר בגלגול "שלישי").

42. בענייננו, בשונה מנסיבות החלטתו של השופט שהם, אין מדובר בהחלטה המבטלת צו איסור פרסום אלא בהחלטה המותירה את איסור הפרסום בעינו. עוד בשונה מהחלטתו של השופט שהם, בענייננו המערערות לא עתרו לקיים דיון אלא ציינו בבקשתן כי "ככל שבית הדין יורה על קיום דיון בפניו בבקשה זו" הן תוספנה פרטים וטעמים בדיון. גם המשיב מצדו לא עתר לקיים דיון פרונטאלי בבקשה.

משכך; מאחר שהוראת הסעיף אינה משמיעה חובה חד-משמעית ומפורשת לקיים דיון בעל-פה; בהעדר בקשה מטעם הצדדים לקיום דיון כזה; ומשעה שהסוגיה שלפנינו ממילא נטועה במישור המשפטי ולא העובדתי - איננו סבורים שמדובר בפגם משמעותי (אם בכלל) בנסיבות העניין, אך נותר את השאלה העקרונית לעת מצוא.

43. שאלה נוספת שעשויה להתעורר נוגעת למותב הנותן את ההחלטה. ההחלטה הראשונה, שהורתה לצדדים להגיב לסוגיית סגירת הדלתיים (כאשר למעשה הכוונה היא לשאלת הפרסום), ניתנה ביום שבו נחתם פסק הדין בנוסחו המלא. כמו ההחלטה הראשונה, גם אלה שעקבו אחריה ניתנו כולן על ידי השופט טוינה כדן יחיד, הגם שהתיק נשמע בפני הרכב הכולל נציגי ציבור וכך ניתן גם פסק הדין.

סעיף 70ג'(א) לחוק בתי המשפט, שהוזכר לעיל, קובע שבקשה להתיר פרסום תידון לפני דן יחיד (וראו על כך למשל בעניין **מנבר**). עם זאת יש לבחון במקביל לכך את ההוראות בחוק בית הדין לעבודה העוסקות בשיתופם של נציגי ציבור בהחלטות וכיצד הן מתכתבות עם ההוראה האמורה. מאחר שהצדדים לא העלו

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

טענות בנושא, נשאיר גם את השאלות הללו ב"צריך עיון" ונפנה ללב העניין - האם מוצדקת החלטת בית הדין האזורי לחסות את שמו של המשיב מפסק הדין, והאם מתקיים מי מהחריגים שנקבעו על ידי המחוקק לעקרון פומביות הדין.

האם יש לראות במשיב "חשוד" כמשמעותו בסעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט

44. לטענת המערערות המשיב לא הצביע על "נזק חמור" שעלול להיגרם לו כתוצאה מהפרסום המבוקש, כנדרש בחריג לפומביות הדין הקבוע בסעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט, שצוטט לעיל ועוסק ב"חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום". המשיב לעומתן הדגיש כי בניגוד לקונספציה שבה שביות המערערות, הוא אינו חשוד בפלילים וההליך שניהל מול האוניברסיטה היה הליך אזרחי לכל דבר. המשיב אינו עותר לפיכך לאי פרסום שמו מכוח סעיף 70(ה1) לחוק, אלא מכוח סעיף 70(ד) בלבד.

45. כפי שפורט לעיל, בית הדין האזורי לא פירט את סעיף החוק עליו ביסס את החלטתו. צודקת ב"כ המשיב בטיעונה כי השאלה האם ניתן לראות ברשויות החקירה בארצות הברית "רשות חוקרת" לצורך סעיף 70(ה1)(1) כלל לא הועלתה ולא נדונה על ידי בית הדין האזורי. שאלה נוספת, כבדת משקל, שלא לובנה בבית הדין האזורי ובטענות הצדדים לפנינו היא האם המשיב הוא בגדר "מי שנפתחה נגדו חקירה פלילית" לפי החוק האמריקאי ואם כן, האם הוא עשוי לבוא בגדר "חשוד" לצורך סעיף 70(ה1) לחוק בתי המשפט - בכלל ובהתחשב בזמן שחלף מאז תחילת החקירה בארצות הברית בפרט (כאשר קיימת גם האפשרות כי העבירה התיישנה; לדיון בהגדרת "חשוד" לצורך סעיף 70(ה1) לחוק, אם כי בהיבטים אחרים, ראו בע"פ 8225/12 פלונית (קטינה) נ' פלוני (24.2.13); להלן: עניין פלונית 2013).

46. שאלה נוספת היא האם סעיף 70(ה1)(1) מתפרש על הליכים פליליים בלבד, במובן זה שאיסור הפרסום צריך לחול רק על אותו הליך פלילי. כלומר, האם אדם שאין מחלוקת כי הוא בבחינת "חשוד", הפותח בהליך אזרחי הקשור קשר הדוק (שאינו ניתן להפרדה) להליך הפלילי, כבענייננו, יכול לעתור לאיסור פרסום ההליך האזרחי מכוח סעיף 70(ה1)(1) או שמוגבל הוא להוראותיו של סעיף 70(ד).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

בענייננו מתעוררת שאלה זו ביתר שאת מאחר שהחשדות הפליליים נגד המשיב הם שורש ההליך האזרחי, והם גם הטעם שניתן על ידי בית הדין קמא לאיסור הפרסום. נזכיר שלתיק בית הדין האזורי אף הוגש תצהיר מטעם חוקר ה-FBI שגם נחקר על תצהירו. במקרה אחר שנדון בבית דין זה, שבו עתרה בעלת דין לסגירת דלתיים מכוח סעיף 68(ה)(1) שלפיו ענייני משפחה יידונו בדלתיים סגורות, נפסק כי "מבחינת תכלית הסעיף והמטרות שעמדו ביסוד חקיקתו, אין הבדל בין "עניני משפחה" שנפרשים בבית משפט לענייני משפחה אגב בירורה של תובענה שעילתה מסורה לסמכותו העניינית של בית המשפט לענייני משפחה, ובין "עניני משפחה", הנפרשים או עלולים להיפרש בבית הדין לעבודה אגב בירורה של תובענה שעילתה מסורה לסמכותו העניינית של בית הדין" (עניין פלונית 2017). במילים אחרות: לולא היה ספק אם המשיב הוא "חשוד" ואם נפתחה נגדו חקירה פלילית על ידי "רשות חוקרת" - יתכן שלא מן הנמנע כי היה ביכולתו לעתור לאיסור הפרסום מכוח סעיף 70(ה)(1) הממקם את הדיון במסגרת נורמטיבית שונה, שאינה דורשת דווקא פגיעה בפרטיות.

47. עם זאת שאלות אלה אינן דרושות להכרעה הן מהסיבה שהמשיב אינו עותר לאיסור פרסום מכוח סעיף 70(ה)(1) ולמעשה עומד על כך שאין לראות בו "חשוד" (אף שטיעונו בדבר "חזקת החפות" ו"זכותו להישכח" דווקא מהדהדים את הרציונל של סעיף 70(ה)(1)); והן מהטעם שהמערערות כלל לא טענו, ולכן לא שכנעו, שהתיבה "רשות חוקרת" שבסעיף 70(ה)(2) לחוק רלוונטית גם לרשות אמריקאית.

עוד נوسیף, במאמר מוסגר, כי בהתאם לסעיף 70(ה)(1) איסור הפרסום יפקע עם הגשת כתב האישום אלא אם נקבע אחרת. מכאן שיש קושי במצב שבו אדם החשוד בפלילים - המכשיל (לכאורה) במעשיו את קיום החקירה ואת בירור החשדות ובכך מקבע את מעמדו כמי שטרם הוגש נגדו כתב אישום - עותר להגבלת פרסום על בסיס טענתו לחזקת החפות.

48. שעה שהמשיב מרחיק עצמו מגדר סעיף 70(ה)(1) ומדגיש שעתירתו לאיסור הפרסום היא מכוח סעיף 70(ד) והוא בלבד, ושעה שהמבקש ליהנות מהגנת איזה מהחריגים לעקרון פומביות הדיון, עליו הנטל להראות כי הוא נכנס בגדרו -

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

ממילא מתייטר הצורך לבחון לעומקו את סעיף 70(ה1). בתמצית נציין כי בפסיקה נקבע כי "אין הליך פלילי שלא כרוכה בו מעצם טיבו וטבעו פגיעה בכל מישורי חייו של מי שכנגדו מכוון ההליך הפלילי, לרבות: פגיעה בשמו הטוב, פגיעה במשפחתו ופגיעה בעבודתו ובמשלח ידו. לפיכך, על חשוד המבקש לפגוע בעקרון פומביות הדיון על דרך של איסור פרסום שמו, מוטל הנטל להראות כי עלול להיגרם לו 'נזק חמור' מהרגיל באם יותר הפרסום - ונטל זה הוא משמעותי וכבד" (רע"פ (עליון) 2246/16 פלוני נ' רשת מדיה בע"מ (1.5.16) וההפניות שם). בנוסף, אף אם מוכח נזק "חמור", לא די בכך ויש לשקול "האם בנסיבות הענין ראוי להעדיף מניעת נזק זה על פני הענין הציבורי שבפרסום" (בש"פ 1039/19 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' שופטת אלמונית (13.3.19); כן ראו את רע"פ 7276/13 פינטו נ' מדינת ישראל (12.11.13)).

על פני הדברים, והגם שההליך אותו מבקשים לחסות בענייננו הוא אזרחי, המשיב לא עמד בנטל המשמעותי המוטל עליו על מנת להצדיק את איסור הפרסום של שמו, אך כאמור אין צורך כי נרחיב בכך ונעבור לדון בסעיף עליו מבסס המשיב את טיעונו - סעיף 70(ד).

סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט - האם יגרום הפרסום לפגיעה ב"פרטיות" דווקא?

49. סעיף 70(ד) לחוק מאפשר כאמור לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט "לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות" במידה שבית המשפט רואה בכך צורך. בהתאם להוראה זו, שצוטטה לעיל, במקרים שבהם לא מדובר בחשיפה של מידע רפואי או באדם עם מוגבלות שכלית או נפשית נדרשת הפגיעה בפרטיות להיות חמורה, ולא פגיעה "סתם": "בחירה זו מעידה על רצון המחוקק להעניק את משקל הבכורה לעקרון פומביות הדיון, ולאפשר סטייה מעקרון זה במצבים חריגים בלבד" (עניין ידיעות אחרונות; עניין יהל).

50. עוד הודגש בפסיקה כי לצורך מתן צו איסור פרסום מכוח סעיף 70(ד) לחוק לא די בפגיעה בערך אחר אלא נדרשת פגיעה בפרטיות דווקא (עניין ידיעות אחרונות). המבחן הוא אם כך מבחן משולש: ראשית יש לבדוק האם הפגיעה הנטענת היא בפרטיות (מהות הזכות הנפגעת); בהמשך יש לשאול האם מדובר בפגיעה שניתן לראותה כ"חמורה" (עוצמת הפגיעה בה); ורק אם התשובה לשת

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

השאלות היא חיובית - אמור בית המשפט לעבור לשלב הבא ולשקול אם הנוק שייגרם מהפגיעה בפרטיות גובר על מידת העניין הציבורי שבפרסום (שם, בחוות דעתו של השופט פוגלמן). כלומר, גם אם הוכח כי צפויה להתרחש פגיעה חמורה בפרטיות, איסור הפרסום אינו אוטומטי אלא נתון לשיקול דעתו של בית המשפט בשים לב, בין היתר, לאינטרס הציבורי שבפרסום.

51. אשר לשלב הראשון, במסגרתו נבחנת כאמור השאלה אם הפרסום עלול לגרום פגיעה בפרטיות - שלב זה אינו פשוט בשל הקושי הרב בהגדרתה של "פרטיות", ובהתחשב בכך ש"עמימותה של הזכות לפרטיות היא מן המפורסמות" (ע"א 8954/11 פלוני נ' פלונית (24.4.14), בסעיף 72). סעיף 7(א) לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע כי "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו", אך ללא הגדרה כלשהי. עוד טרם חקיקת חוק היסוד הגדיר חוק הגנת הפרטיות רשימת מצבים שייחשבו כפגיעה בפרטיות (סעיף 2), אך בפסיקה הובהר כי אין בכך כדי לכסות את כל קשת המצבים עליהם מגנה הזכות (עס"ק (ארצי) 7541-04-14 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - עיריית קלנסווה (15.3.17), להלן: עניין עיריית קלנסווה, והאסמכתאות שם).

לכך יש להוסיף כי היקף הזכות לפרטיות הוא במידה רבה תלוי-חברה (היינו תלוי זמן ומקום) וכן תלוי בהתפתחויות הטכנולוגיות הרלוונטיות. בלשונו של פרופ' מיכאל בירנהק:

"מהי פרטיות? לכל אחת ואחד מאתנו יש אינטואיציות בנוגע לזכות. אשר למצבים של 'פרטיות קלאסית' נראה שיש הסכמה רחבה. למשל, אנו מסכימים כי ראוי להגן על מעשיו של אדם הנמצא בביתו, על תוכנו של שיחות טלפון או של מעטפות חתומות ועל סוגי מידע מסוימים, כגון מצבנו הרפואי, חיי המין שלנו, ובישראל - במידה רבה - גם מצבנו הכלכלי. כאשר גורם זר מתערב ללא רשותנו בכל אלה, אנו מרגישים שפרטיותנו נפגעה. יש בנו היודעים לנסח זאת במונחים משפטיים של פגיעה בזכות לפרטיות, אולם דווקא התגובה הרגשית של כעס, עלבון, פגיעות ואין-אונים, וכן התגובה האינסטינקטיבית שלנו להרחיק את הגורם המתערב אם הדבר ביכולתנו, הן שחשובות כאן, שכן הן מלמדות על מקורותיה העיוניים של הזכות לפרטיות..." (מיכאל בירנהק, שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות, משפט וממשל י"א 9 (2008); להלן: בירנהק 2008).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

52. על אף הקושי ניסו בתי המשפט להגדיר את היקף התפרשותה של הזכות לפרטיות, ובמילותיו של השופט פוגלמן:

"הגדרת היקף התפרשותו של המונח פרטיות אינה קלה... בדין וחשבון הועדה להגנה בפני פגיעה בצינעת הפרט משנת 1976, אשר המלצותיה הובילו לחקיקת חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות) נאמר כי "...תחומיו של המונח מתפרשים לגבי אותם עניינים של הפרט, אשר על פי מוסכמות חברתיות זכאי הפרט לשמורם לעצמו מבלי שזולתו יתן להם פומבי ללא הסכמתו..."

... לאחרונה נפסק כי הזכות לפרטיות "מגלמת את אינטרס היחיד שלא להיות מוטרד בצנעת חייו על ידי אחרים"... הזכות לפרטיות משתרעת על "זכותו של אדם לנהל את אורח החיים שבו הוא חפץ בדל"ת אמות ביתו, בלא הפרעה מבחוץ". נאמר כי אין להגביל אמירה זו להיבט הפיזי של הבית..."

(עניין ידיעות אחרונות והאסמכתאות שם; ההדגשות אינן במקור; כן ראו בעניין עיריית קלנסווה).

פרופ' בירנהק מוסיף כי עמימותה של הזכות לפרטיות נובעת גם מן העובדה כי ההצדקות העיוניות לה מגוונות ושנויות במחלוקת (מיכאל בירנהק, חשיפה מקוונת וחשיפה משפטית: על פרטיות ופומביות של פסקי דין ברשת, **משפטים** מ"ח 31 (2018), בעמ' 48; להלן: **בירנהק**). לשיטתו, הדרכים השונות להסברת הזכות מעלות כי יש להבין את הפרטיות כשליטה, היינו כיכולת של אדם לקבוע בעצמו, למען עצמו, איזה מידע לשתף עם אחרים ומתי; איזה מידע על אודותיו יועבר ולמי, לאילו מטרות, מתי ובאילו תנאים; וגם איזה מידע יגיע אליו (שם, בעמ' 50).

53. לענייננו ניתן גם להפנות לסעיף 2(11) לחוק הגנת הפרטיות, בו נקבע כי פגיעה בפרטיות היא "פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד", וכן למונח "ענייני הפרטיים של אדם" בו נעשה שימוש בתיאורם של מספר מצבים נוספים אותם מגדיר חוק הגנת הפרטיות כפגיעה בפרטיות (סעיפים 2(7)-(10)); לפרשנות המונח ראו למשל בע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

כן ניתן להיעזר בהגדרת "מידע רגיש" בסעיף 7 לחוק זה (בקשר להסדר של מאגרי מידע), הכוללת "נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו" (הגדרתו של "מידע" באותו סעיף מעט רחבה יותר וכוללת גם מעמד אישי והכשרה מקצועית).

54. האם פרסום שמו של המשיב על גבי פסק הדין שניתן בעניינו על ידי בית הדין האזורי עלול לגרום לפגיעה בפרטיותו דווקא? המשיב אינו מדקדק באשר לאופי המידע שלשיטתו יש לראות את פרסומו כפוגע בפרטיותו, אלא טוען בכלליות כי פרסום שמו על גבי פסק הדין שניתן בתביעתו יפגע בשיקום חייו, יגרום לו נזק הרסני ביכולתו להשתלב בשוק העבודה, יהפוך לאבק את הישגיו האקדמיים המרשימים, וירסק את המעט שנותר משברי חייו (כלשון באת כוחו בסיכומיה).

אלא, ש"דברי החקיקה העוסקים הן באופן ניהול ההליך המשפטי בדלתיים פתוחות או סגורות, והן בשאלת פרסום פרטים מההליך, אינם כוללים כל הוראה המאפשרת פגיעה בעקרון פומביות הדיון מטעמים, כשלעצמם, של פגיעה בפרנסה או בשם הטוב או בתדמית המקצועית של מי מבעלי הדין" (עניין פלונית 2017; ההדגשות אינן במקור). היינו, ככל שהפגיעה שעלולה להיגרם למשיב היא פגיעה בשמו הטוב, במוניטין, בתדמיתו האישית או המקצועית או אפילו פגיעה של מבוכה ואי נוחות - הרי שבהתאם לפסיקה אין פגיעה זו מוגנת במסגרתו של סעיף 70(ד) לחוק. כך נפסק בעניין ידיעות אחרונות:

"עיקר טענותיו של המבקש מכוונות, כך נראה, לפגיעה שתיגרם לשמו הטוב, אשר אינה מביאה בהכרח גם לפגיעה בפרטיותו".

וכך ציינה הנשיאה נאור בעניין אחר:

"בעוד שהפגיעה בשם הטוב של המבקש אינה מהווה כלל הצדקה לאיסור הפרסום, הרי שהפגיעה בפרטיותו, הנלווית מטבעה לפרסום ההליך הפלילי, אינה בגדר אותן פגיעות "חמורות" חריגות שבגינן ייעתר בית משפט זה לבקשה לאיסור פרסום"

(בש"פ 3031/11 בן דוד נ' מדינת ישראל (9.9.15); להלן: עניין בן דוד; ההדגשה אינה במקור).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

55. אשר לפגיעה הנטענת ביכולתו של המשיב להשתלב בשוק העבודה - הרי שגם פגיעה מסוג זה לא הוכרה כשלעצמה כפגיעה בפרטיות:

"האינטרס המרכזי הניצב אל מול עקרון פומביות הדיון, בשאלה האם יש להורות על איסור פרסום אם לאו, הוא - כמוסבר - הפגיעה החמורה בפרטיות, ולא פגיעות אחרות כמו פגיעה בפרנסה או פגיעה בשם הטוב, גם אם לא אחת מתקיים קשר הדוק בין אלה. פגיעה בפרנסה (או בזכות לשם טוב) עלולה להתרחש גם מקום שבו כלל לא היתה פגיעה בפרטיות, לא כל שכן פגיעה חמורה, ומכאן שאין היא בבחינת השיקול העיקרי הרלוונטי"

(רע"א 482/13 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' פלונית (23.4.13); להלן: עניין אליהו).

56. על אף האמור לעיל על כך שפגיעה בשמו הטוב של המשיב וביכולתו להשתלב בשוק העבודה אינה רלוונטית לצורך יישומו של סעיף 70(ד), שוכנענו כי קיים בכל זאת היבט של פגיעה בפרטיותו כתוצאה מפרסומו של פסק הדין עם שמו, וזאת בשל חשיפת העובדה שקיימים נגדו חשדות פליליים (שטרם התבררו).

בהקשר זה תיתכן שאלה אם חשד לביצוע עבירה פלילית הוא אכן מידע שיש לראותו, או ראוי לראותו, כחלק מהזכות לפרטיות שהרי כאשר מדובר בצנעת חייו של אדם או מעשיו בדל"ת אמותיו, ניתן לטעון שהכוונה היא למעשים חוקיים הנעשים בדל"ת האמות.

על אף האמור, ההנחה המקובלת היא כי לפרסומו של חשד לביצוע עבירה פלילית, ואף לפרסומם של הליך פלילי ושל הרשעה פלילית, נלווית פגיעה בפרטיות, אם כי פגיעה זו נסוגה דרך כלל מפני עקרון הפומביות. כפועל יוצא מכך הליכים פליליים מפורסמים עם שמות הנאשמים, אלא אם מוכחת פגיעה חמורה בפרטיות הנאשם (או בפרטיות "עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון") כתוצאה ממאפייניו הייחודיים של מי מהם או של ההליך (בהתאם להוראת סעיף 70(ד) לחוק החל על הליכים פליליים ואזרחיים כאחד; להצדקות העיוניות לכך נוכח תכליותיו של עקרון הפומביות, שבאות לידי ביטוי במיוחד בהליכים פליליים, ראו אצל בירנהק, בעמ' 67).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

57. כאשר מדובר ב"חשוד" שטרם הורשע הכיר המחוקק בצורך בעריכתו של איזון אחר, ובהתאם חוקק, בין היתר, את סעיף 70(ה1) לחוק שנדון בפרק הקודם. בדברי ההסבר הובהר כי תכליתו של הסעיף היא "להגן על פרטיותם ועל שם הטוב של אנשים החשודים בביצוע עבירות..." (דברי ההסבר להצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 31) (איסור פרסום), התשס"א-2001; ההדגשה אינה במקור). גם בפסיקה הרלוונטית מוזכרת הזכות לפרטיות (בדרך כלל יחד עם הזכות לשם טוב, כמקשה אחת), ובהתאם נקבע כי "אין ספק כי זיהוי של אדם כחשוד בפלילים פוגע בשמו הטוב ובפרטיותו ועלול לגרום לו נזק רב וחסר תקנה" (עניין פלונית 2013) וכי "אך ברי הוא, כי במרבית המקרים פרסום שמו של נאשם או נידון גורר פגיעה בפרטיותו" (ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נ' ביטון (23.7.09), בסעיף 10, ההדגשות אינן במקור).

מכאן שהן המחוקק והן ההלכה הפסוקה הכירו בכך שזיהויו של אדם כחשוד בפלילים הוא בגדר מידע "פרטי" הכלול בתחומי התפרשותה של הזכות לפרטיות וכי פרסומו של מידע זה גורר פגיעה בפרטיות, אם כי הדבר אינו מקנה לו חסינות אוטומטית מפני פרסום המידע (אלא עליו להוכיח, בהתאם לשלב בו מצוי ההליך והוראת החוק הרלוונטית, "פגיעה חמורה בפרטיות", או "נזק חמור" שעשוי לבוא לידי ביטוי גם בפגיעה באינטרסים אחרים).

58. עוד ניתן להפנות בהקשר זה להליך שדן בפסילת מועמד למכרז בשל חקירה פלילית המתנהלת בעניינו, ובו עלתה השאלה האם רשאי בעל המכרז לדרוש מידע בקשר לכך מהמתמודדים. השופטת ברק-ארז קבעה בין היתר כי "מידע אודות חקירה המתנהלת נגד אדם הוא מידע פרטי, ובאופן עקרוני זכאי אדם לחסותו ולשמור על פרטיותו מפני גילוי" (ע"א 8189/11 דין נ' מפעל הפיס (21.2.13)). קביעה זו מחזקת את האמור לעיל על כך שחשדות פליליים המיוחסים לאדם מהווים (או לכל הפחות יכולים לעלות כדי) "מידע פרטי", וגם בית הדין האזורי - בעת שהחליט על אי פרסום שמו של המשיב - יצא מנקודת מוצא כזו כדבר מובן מאליו בציינו כי "לא יכולה להיות מחלוקת כי פרטים הנוגעים לחשדות בפלילים, הם עניין שבצנעת הפרט".

אנו סבורים לפיכך כי המשיב עבר את המשוכה הראשונה, והוכיח כי עלולה להיגרם פגיעה בפרטיותו כתוצאה מפרסום פסק הדין עם שמו ופרטיו המזהים.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

השלב השני של הבחינה: האם עוצמת הפגיעה היא "חמורה"

59. כאמור לעיל, בשלב השני אמורה להיבחן עוצמת הפגיעה, ויש לשאול האם מידת הפגיעה בפרטיות היא "חמורה". בעניין יהל קבע בית המשפט העליון את הקריטריונים לפיהם ייקבע אם לפנינו פגיעה חמורה בפרטיות וכך ציין השופט דנציגר:

"השאלה האם הפגיעה עולה כדי פגיעה חמורה בפרטיות, במובן של סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, תיבחן בשים לב לאופי המידע הפוגע. ככל שהמידע שנחשף מתייחס לעניינים שמקובל לראותם כמצויים בליבת הזכות לפרטיות - כגון עניינים אינטימיים, עניינים משפחתיים או עניינים רפואיים - תגבר הנטייה לראות בחשיפתו משום פגיעה חמורה, ולהיפך..."

...אף שאופי המידע הוא הפרמטר המרכזי בבחינת השאלה האם הפגיעה בזכות לפרטיות היא פגיעה חמורה, אין המדובר בפרמטר היחיד, כאשר שיקולים נוספים שניתן להתחשב בהם לצורך הבחינה הם, למשל: מיהות הטוענים לפגיעה בזכות (בגירים או קטינים?); אדם פרטי או איש ציבור?); האופן שבו נשמר המידע (האם מקור המידע בחומר אישי, כגון יומנים?); האופן שבו הושג המידע (מהם ההליכים שננקטו על מנת להשיג את המידע? כיצד נחשף המידע?), ועוד"

(ההדגשות אינן במקור; כן ראו בעניין זה את פסק דינה של הנשיאה ורדה וירט-ליבנה בע"ע (ארצי) 9834-05-16 חן מענית - פלונית (23.12.18)).

המבחן המרכזי לעניין זה הוא לפיכך האם מדובר בפגיעה שהיא ב"ליבת" הפרטיות, להבדיל מנושאים שהם במעטפת הזכות, כאשר העניינים העיקריים שהוכרו כמצויים באותם "ליבה" הם עניינים "אינטימיים", "משפחתיים" ו"רפואיים". ראוי לציין כי בספרות הובעה ביקורת על גישה זו והיותה מצמצמת מדי בעידן הדיגיטלי, בו בשל נגישות המידע מתעצמת לאין שיעור הפגיעה בפרטיות; פרופ' בירנהק סבור שכיום אין קושי לקשר בין האדם לבין המידע אודותיו תוך הצלבה ממקורות שונים, ולכן לכל נתון יש פוטנציאל להוות את "ליבת" הפרטיות. הוא מציע לפיכך שבעת הבחינה אם הפגיעה בפרטיות היא "חמורה" יילקח בחשבון ש"עצם הזיהוי של אדם טומן בחובו פגיעה פוטנציאלית, גם אם המידע כשלעצמו נראה תמים", נוכח האפשרות "לחבר נתונים אחדים לכלל תצרף אנושי שגדול מסך רכיביו" (בירנהק, בעמ' 76).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

60. האם הוכחה פגיעה "חמורה" בפרטיותו של המשיב? גם בהיבט זה המשיב אינו מפרט מדוע לשיטתו המידע המפורט לגביו בפסק הדין מצוי ב"גרעין הקשה" של הזכות לפרטיות, וכיצד חשיפתו תגרום לו פגיעה בפרטיות שאינה פגיעה "רגילה" אלא פגיעה חמורה. זאת כאשר יישום הסעיף בפסיקה מלמד כי מסקנות בדבר קיומה של פגיעה "חמורה" הוסקו במקרים נדירים יחסית (וראו כדוגמא את עניין **ידיעות אחרונות**; בש"פ 3205/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (16.5.13); ע"פ 5316/10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (6.8.12)).

על אף הקושי לחדד את ההיבט המדויק שבשלו הפגיעה הצפויה בפרטיותו של המשיב היא "חמורה", נראה כי טעם מרכזי לכך הוא אופיים של החשדות נגדו. הגם שהמשיב מכחיש את החשדות המיוחסים לו, איננו סבורים כי ניתן להתעלם מכך שהחשדות הם לעבירות בעלות אופי מיני ואף כאלה שכרוכה בהם סלידה חברתית עמוקה במיוחד. על פני הדברים, אופיים של החשדות מוביל לתחושה אינטואיטיבית בדבר פגיעה חמורה בפרטיות (ולא רק בשם הטוב ובמוניטין) שעלולה להיגרם למשיב כתוצאה מפרסום פסק הדין עם שמו, כאשר כאמור לעיל - נוכח עמימותה של ה"פרטיות" נראה כי ניתן להיעזר בהקשר זה גם באינטואיציות ובאמות המידה המקובלות.

61. אלא, שדווקא אופיים של החשדות כנגד המשיב כבר פורסם בציבור במלואו - הן דבר החקירה הפלילית בארצות הברית כנגדו והן העבירות המיוחסות לו שם (ומוכחות על ידו) - ופרטים מלאים על כך מצויים עד היום במרשתת לצד שמו המלא של המשיב, תחום עיסוקו המקצועי ותמונתו. בנסיבות אלו, וכאשר פרסום עצם הגשת התביעה האזרחית כנגד האוניברסיטה ודחייתה אינו פוגע כשלעצמו בפרטיות המשיב יותר מכל תובע אחר, איננו סבורים שניתן לקבוע כי פרסומו של פסק הדין של בית הדין האזורי עם שמו של המשיב יוביל לפגיעה חמורה בפרטיותו שהיא נוספת על הפגיעה שכבר נגרמה (כך ניתן להניח) מהפרסומים הקיימים (לצורך בהוכחת נזק משמעותי נוסף כתוצאה מפרסום פסק הדין, בסיטואציה בה נגרמה פגיעה קודמת בפרטיות עליה נסוב הדין המשפטי, ראו ברע"א 3788/06 **יפת נ' ידיעות אחרונות בע"מ** (19.1.12)).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

בהקשר זה איננו מתעלמים מכך ש"מידע שיפוטי מזהה יוסיף להיות נגיש ברשתות, ולנצח" (בירנהק, בעמ' 78, וכן ראו בעניין פלונית 2013) כך שגם אם דברים פורסמו בעבר - ייתכן ערך למתן צו איסור פרסום. אלא שהדברים נכונים כאשר איסור הפרסום נדרש לפי הדין המהותי, ובמקרה שלפנינו לא שוכנענו כי מתקיימים התנאים לכך כפי שנקבעו על ידי המחוקק.

62. היבט נוסף שיש לשקול את השלכתו הוא חלוף הזמן. ב"כ המשיב הדגישה כי המשיב שיקם את חייו, וכי שכניו וסביבתו הקרובה לא יודעים על דבר הפרשה (עמ' 5 לפרוטוקול). בהמשך ציינה כי גם למשיב הזכות להישכח, וכי "יכול להיות שאם לא היו חולפות 7 שנים ומאז הייתה איזה קרבה או ערך לפרסום אז המצב היה שונה. אבל הזמן שחלף והשיקום שעבר המשיב, הם הקובעים" (שם).

63. טענה ברוח זו הועלתה במסגרת בקשה שהגיש עורך דין, שערעורו על החלטת הוועד המרכזי של לשכת עורכי הדין בעניין חברותו בלשכה התקבל חלקית. עורך הדין עתר לאסור את פרסום ההחלטה, בנימוק שהרשעותיו המוזכרות בה התיישנו על פי חוק המרשם הפלילי, וכי פרסום שמו ילבין את פניו ויפגע בשמו הטוב. לשיטתו, מתן פומבי לעבר פלילי שהתיישן הוא בגדר פגיעה חמורה בפרטיותו כמעוגן בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, הראויה לאיסור פרסום. בית המשפט דחה את בקשתו, ובהחלטה מפי השופט רובינשטיין נאמרו הדברים הבאים:

"אכן, פרטיותו של אדם אינה אסקופה הנדרסת, והיא נתעלתה וזכתה לעיגון חוקתי (סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו). ער אני גם לאי הנוחות העלולה להיגרם למבקש בפרסום שמו. ואולם, בין הערכים המתנגשים, הפומביות מזה והפרטיות מזה, יש לאזן. ביטוי לאיזון זה ניתן למצוא בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט ושיעורו "פגיעה חמורה" בפרטיות, ואיני רואה כיצד זו תושיע את המבקש. לא מצאנו בין הגדרות הפגיעה בפרטיות שבסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, איסור על פרסום מדיוני בית המשפט, והחוק החולש על ענייננו הוא מעיקרא חוק בתי המשפט.

אכן, המבקש הגיע לדיון בבית משפט זה לא משום עבירותיו משכבר כשלעצמן, שכיום נתיישנו, ושהמחוקק הורה באשר לשימוש במידע עליהן בסעיף 19 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, אלא משום הצהרות כוזבות שמסר לשכת עורכי הדין ב-1998 וב-1999 תוך הסתרת עבירות אלה, ובכך נסתבך והגיע עד הלום. בודאי שפרסומן של

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

אלה בנסיבות אינו יכול לעלות כדי פגיעה חמורה בפרטיותו של המבקש, גם אילו סברנו כי פרסום הרשעותיו שנתישנו יש בו פגיעה כזאת - וכאמור, אין לכך עיגון בדין. אף אין מקום ודרך לפרסם אך חלקים מפסק דיננו בשימוש ב"עיפרון כחול", שכן הרשעותיו משכבר הן שורש ההשתלשלות כולה"

(על"ע 1368/04 אפרתי נ' לשכת עורכי הדין (19.10.04); ההדגשות אינן במקור).

64. מכאן ניתן לגזור לענייננו כי גם אם לא ניתן להתעלם, במסגרת מכלול השיקולים הנלקחים בחשבון, מחלוף הזמן, הרי שאין בעובדה שחלפו שנים מפתיחת ההליך ומהאירועים המוזכרים בפסק הדין שאת פרסומם מבוקש למנוע, כדי להפוך את הפגיעה בפרטיות לחמורה. ויוער כי ככל שהמשיב מבקש לערוך אנלוגיה בין הוראות חוק המרשם הפלילי, ולעתור לאיסור פרסום שמו בשל חלוף הזמן וזכותו להישכח הרי שבכל הנוגע למי ששמו הוזכר במרשם הפלילי - "אין לשכוח כי עוד בטרם הורשעו אותם נידונים, ככלל התנהלו ההליכים הפליליים נגדם באופן פומבי ואף ההחלטות השיפוטיות שנתקבלו בעניינם ניתנו באופן פומבי ופורסמו לציבור" (ע"ע 398/07 התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל - רשות המיסים, פ"ד סג(1) 284 (2008); להלן: עניין רשות המיסים). במלים אחרות, מאחר שבענייננו פסק הדין לא ניתן באופן פומבי הרי שהמשיב לא "קנה" את "זכותו להישכח".

65. במאמר מוסגר נוסף כי בפרשה זו של רשות המיסים נדרש בית המשפט העליון לשאלה האם זכאי הציבור, מכוח הוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: חוק חופש המידע) לקבל מידע על זהותם של חייבים במס, אשר רשות המיסים ערכה עמם הסדר שבמסגרתו הם משלמים לרשות כופר כסף בתמורה לכך שלא יינקטו נגדם הליכים פליליים בגין עבירות מס. רשות המיסים טענה, בין היתר, כי גילוי זהותם של הנישומים יהווה פגיעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, בהיותו מידע כלכלי הנוגע ל"ענייניו הפרטיים של כל אדם". השופטת ארבל מצאה שפרסום זהות הנישומים אכן עלול להוביל לפגיעה בפרטיותם, הן נוכח הוראות החיסיון בדיני המס והן מכוח חוק הגנת הפרטיות. על כן השאלה אם להתיר את הפגיעה, תיגזר מן האיזון הכולל בינה לבין הזכויות והאינטרסים המתחרים. וכך נפסק:

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

"אשר לזכות הנישומים לפרטיות: הגם שחלק מהוראות החוק בנושא הסדרי הכופר עניינן במי ש"עבר עבירה" וחלקן מסתפקות במי ש"נחשד בביצוע עבירה", והגם שהמחוקק עצמו לא הביע דעתו במפורש באשר לתוצאה המשפטית הנובעת מתשלום הכופר, אף מבלי להכריע בשאלות העיוניות הכרוכות בכך, ברי כי נקודת המוצא העומדת ביסוד הסדרי הכופר הינה כי עסקינן במי שיש יסוד להניח כי עברו עבירות על חוקי המס...

אין מדובר בנישומים שניתן להניח לטובתם כי דיווחו דיווח אמיתי ומלא על הכנסותיהם, אלא בנישומים שלכל הפחות קיים חשד שהפרו את חוקי המס ואשר מטעמיהם שלהם העדיפו שלא לפעול להפרכת חשדות אלו בדרך המקובלת לכך, קרי - על-ידי הוכחת חפותם בהליך פלילי. מסופקני אם נישומים אלו זכאים ליהנות מאותה הגנה רחבה של פרטיות ממנה נהנים יתר אזרחי המדינה הפועלים על-פי חוק" (שם; ההדגשות אינן במקור).

הגם שמדובר במאטריה משפטית שונה (איזון מכוח חוק חופש המידע), דברים אלה יפים - בשינויים המחויבים - גם לענייננו.

66. היבט נוסף שיש לעמוד עליו הוא האם בעצם הגשת התביעה על ידי המשיב, המבוססת בהכרח על החקירה הפלילית בארצות הברית והשלכותיה, ניתן לראות הסכמה מכללא של המשיב להפצת שמו, נוכח עקרון פומביות הדיון ומעמדו. לגישת פרופ' בירנהק לא ניתן להסיק זאת אוטומטית כל עוד לא מועבר לציבור מידע מספק על התפרשות המידע שיימסר במסגרת ההליך המשפטי גם למעגלים נוספים, ובנוסף יש לקחת בחשבון שתהא לכך השלכה של "אפקט מצנן" על הגשת תביעות תוך פגיעה בזכות הגישה לערכאות, כמו גם פגיעה בשוויון נוכח אפשרותם של בעלי האמצעים לפנות לבוררות בה אין פומביות (בירנהק, עמ' 51-52, 58-61). מצדו השני של המטבע, קשה להתעלם מכך שהמשיב בחר במודע להגיש תביעה אזרחית כנגד האוניברסיטה באופן שחייב לחשוף במסגרתה את החקירה הפלילית והאירועים הקשורים בה במלואם, כאשר כלל לא ביקש - עם תחילת ההליכים או בכל שלב עד טרם מתן פסק הדין וביוזמת בית הדין - את סגירת הדלתות או איסור פרסום של פסק הדין, כך שבמידה לא מבוטלת הפרסום הוא תוצאה טבעית של פעולות ומחדלים שהיו בשליטתו.

גם אם אין בכך כדי לאיין את עצם הפגיעה בפרטיות, ייתכן שיש לקחת זאת בחשבון בעת בחינת חומרתה של הפגיעה.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

67. נוכח כל האמור לעיל, ובהתחשב בכלל נסיבות העניין, לא שוכנענו כי פרסומו של פסק הדין עם שמו של המשיב ופרטיו המזהים יוביל לפגיעה "חמורה" בפרטיותו, באופן המקנה סמכות לבית הדין לאסור על פרסומו של פסק הדין בהתאם לסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט.

מעבר לצורך נוסף כי גם אילו היינו משתכנעים כי עלולה להיגרם פגיעה "חמורה" בפרטיות המשיב, הרי שבמסגרת האיזון שיש לערוך בין אותה פגיעה לבין האינטרסים המתנגשים (השלב השלישי של הבחינה מכוח סעיף 70(ד) לחוק), אנו סבורים כי האינטרס הציבורי במקרה זה אמור לגבור. לצורך כך לקחנו בחשבון את זכות הציבור לדעת בהיבט הרחב-מוסדי שלה, את חופש העיתונות וחופש הביטוי, וגם את העניין הציבורי ברובד הפרטני נוכח מהות החשדות ואופי עיסוקו של המשיב שיש לו גם היבטים ציבוריים.

התייחסות לטענות נוספות של המשיב

68. טענה נוספת של המשיב נוגעת להעצמת הפגיעה בו בהתחשב בעידן הדיגיטלי. לתמיכה בטענתו הוא מפנה בין היתר למאמרו של תומר מוסקוביץ', "ההגנה על הפרטיות בפרסומי בתי-המשפט - האם ראוי לפרסם שמות בפסקי דין", **משפטים** יח 431 (1989), שלפיו פרסום שמות בעלי הדין מהווה פגיעה בפרטיות (יוער כי המאמר התייחס בעיקר לשאלת פרסום שמות נאשמים בהליכים פליליים); וכן להצעת חוק ברוח זו: הצעת החוק בתי המשפט (תיקון - אי ציון שמות בפסקי דין), התשס"ח-2007, שם הוסבר בין היתר כי: **"אי פרסום שמות בפסקי הדין לא יפגע במטרות שאותן מבקש להשיג עקרון פומביות הדין"**.

בנוסף על האמור הפנה המשיב לנייר עמדה שכותרתו: "הערות הסניגוריה הציבורית באשר לפרסום פרטים מזהים בפסקי-דין פליליים" מיום 2.4.13 אשר הוגש לוועדת אנגלרד "לבחינת שאלות הנוגעות לפרסום פרטים מזהים בפסקי דין ובהחלטות של בתי המשפט ולעיון בתיקי בתי המשפט" (להקמת הוועדה ראו גם בעניין מעניית; ככל הידוע, במועד חתימת פסק דין זה הוועדה טרם הגישה המלצותיה). מדובר בנייר עמדה שעסק בהליכים פליליים, ולפיו פומביות המידע במרשתת מרוקנת מתוכן את הוראות חוק המרשם הפלילי. לקראת סופו צוין כי **"פרסום פסקי הדין ללא שמות מהווה פשרה ראויה בין הצורך להגן על**

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

הפרטיות ובין קידום ממשל פתוח ואינטרס פומביות הדיון". גישה דומה בעניין פרסום שמות בעלי הדין, בהליכים אזרחיים דווקא, הביע פרופ' בירנהק. לדעתו, "הפומביות הדרושה מושגת בדלתיים פתוחות ובפרסום פסקי הדין, אבל לא בהכרח חלה על שמות" (ראו אצל בירנהק עמ' 37 וכן בעמ' 56-71).

69. בעניין מענית, שניתן אמנם בהקשר של הליך הנוגע להטרדה מינית, ציין בית דין זה בהחלטתו כי "את האינטרסים שעליהם מצביעים המבקשים, ניתן להגשים באופן כמעט מלא, אף מבלי לפרסם את שם החברה. כך, ההיבט הנורמטיבי של פסק הדין האזורי פורסם ברבים, ובכך הושגה, בין היתר, המטרה של "חינוך" ו"הרתעת" מעסיקים. התועלות העשויות לצמוח מפרסום שם החברה דווקא אינן מרובות או מיוחדות, ורוב המידע הפוטנציאלי להזהרת הציבור וחינוכו, מצוי בפסק הדין כפי שפורסם. אנו סבורים כי אינטרס הציבור הוא גם שלא להיות שותף לפרסומים שיותר משיש בהם כדי לסייע לציבור לכלכל את צעדיו ואת מעשיו, יש בהם כדי לספק יצר רכילותי-מציפני גרידא" (עניין מענית, ההדגשות אינן במקור, אך ראוי לציין כי באותו עניין נדונה סגירת דלתיים, וחיסוי שמו של המעסיק תוך כדי ההליכים בערעור).

70. כל המפורט לעיל אכן מעורר סימני שאלה בדבר האיזון הראוי בין פומביות הדיון והזכות לפרטיות, בפרט בעידן הדיגיטלי. בית המשפט העליון לא נותר אדיש אף הוא, והדבר מקבל ביטוי בפסיקה. כך למשל נאמר כי מן הצד האחד הפרסום במרשתת מועיל בהגשמת התכליות המרכזיות העומדות בבסיס הכלל של פרסום פסקי דין. הוא מחזק את זכות הציבור לדעת ומסייע לפרטים בחברה לגבש את השקפותיהם ודעותיהם, לרבות על בתי המשפט. ואולם מן הצד האחר יתכן שהפרסום הופך את המידע לנגיש מדי, מהיר מדי ונצחי מדי (רע"פ 1201/12 קטיעי נ' מדינת ישראל (9.1.14); להלן: עניין קטיעי). במקצת פסקי הדין קרא בית המשפט העליון לחשיבה מחודשת על ההגנה על הזכות לפרטיות בהקשר של עקרון פומביות הדיון (רע"א 1547/13 שלום נ' יחזקאל (16.6.13)). וכך העיר בפירוט השופט ג'ובראן בעניין קטיעי:

"המציאות העכשווית מורכבת בהקשר זה. כיום, פועלים בישראל מספר רב של מאגרי מידע משפטיים מקוונים, דוגמת נבו, פדאור, ועוד. מאגרים אלה הביאו לזמינות ונגישות מלאים של החלטות שיפוטיות.

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

כיום, חיפוש פשוט במנוע חיפוש דוגמת Google של שם אדם שהיה בעבר צד להתדיינות שיפוטית, יכולה להביא לחשיפה מיידי של מידע זה. אמנם, גם בעבר היה ניתן לגלות מידע בנוגע לצד מתדיין בהליך שיפוטי, בין באמצעות בקשה אקטיבית לעיון בתיק לבית המשפט, ובין באמצעות פרסומו בתקשורת. אולם, אז, לפגיעה בפרטיות הייתה "תאריך תפוגה", בעוד שהיום, המידע נצרב לעד במרחב הווירטואלי. במצב דברים זה, כאשר פוטנציאל הפגיעה בזכות לפרטיות גדול יותר כמעט בכל מקרה ומקרה, ייתכן שיש טעם של ממש בהוספת מנגנונים חלופיים או באיזון שונה בין זכות זו לעיקרון הפומביות" (ההדגשה אינה במקור).

71. אלא שגם בהתחשב בדברים אלה, הדגיש השופט ג'ובראן בהמשך דבריו כי "ההסדר החוקי הקיים הקבוע בחוק בתי המשפט על פיו הפרסום הוא הכללי, ואיסורו הוא החריג, נראה שאינו מאפשר איזון אחר" (והדברים פורטו בהרחבה גם בחוות דעתו של השופט הנדל בעניין קטיעי הנ"ל). מכאן שבסופו של יום, וכל עוד לא יחול שינוי בנורמות שנקבעו לצורך כך על ידי המחוקק (כפי שנעשה למשל, במסגרת סעיף 70(ג1) לחוק, לגבי פרסום שמו של מי שתובע פיצויים בגין נזקי גוף) - הכלל הוא פרסום הכולל פרטים מזהים.

כמפורט לעיל, בעניין יהל הודגש כי גילוי השמות מוסיף כלי משמעותי לארגז הכלים העומד לרשות הציבור לצורך פיקוח ובקרה על ההליכים השיפוטיים, וכן מאפשר להזהיר את הציבור מפני התקשרות עם אדם מסוים שנקבע כי עוול או פשע. בעניין אליהו אמנם נקבע במסגרת החלטת ביניים כי יש לאסור את פרסום שמו ופרטיו של המשיב (מאחר שההליך כלל מידע רפואי), אך הודגש כי "גם לפרסום שמות בעלי הדין יכולה להיות חשיבות נוכח עקרון פומביות הדין. כך אם קיים עניין ציבורי של ממש בפרסום זהותם של בעלי הדין, וכך אף אם אין בנמצא עניין ציבורי כאמור, שהרי עדיין קיים השיקול המוסדי בדבר מראית פני צדק והשוויון בפני החוק, המוגשם באמצעות פרסום זהותם של בעלי הדין" (ההדגשה הוספה). במקרה אחר הודגש כי "העובדה ששמה של העותרת גלוי בפסק הדין אינה מהווה כשלעצמה פגיעה חמורה בפרטיותה; מדובר ב"עלות" שבעל דין נדרש מטבע הדברים לשאת בה במסגרת ההליך משפטי, שהוא כאמור פומבי במהותו" (בג"צ 8983/17 עשת נ' ראש הממשלה (23.10.18), אם כי ראוי להדגיש שבאותו מקרה נדונה עתירה לבג"צ שהיא הליך ציבורי במידה רבה).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

72. אשר להעצמת הפגיעה בפרטיות עקב הפצת פסקי הדין ונגישותם במרשתת, חרף התחושות המעורבות שהובעו בפסיקה, הלכה היא כי פרסומם של פסקי דין במרשתת מאפשר את מימושו של עקרון פומביות הדיון (בג"צ 6207/17 פלוני נ' הנהלת בתי המשפט (30.4.19); בג"צ 5870/14 חשבים ה.פ.ס בע"מ נ' הנהלת בתי המשפט (12.11.15)). עד כה לא ניתנה החלטה על איסור או הגבלת פרסום אך מן הטעם הזה. על כן האיזון הקבוע כיום בחוק בתי המשפט שלפיו הפרסום הוא הכללי, ואיסורו הוא החרוג עומד בעינו. רק לאחרונה נקבע פעם נוספת כי "אף שהטענות הנוגעות לשינוי התנאים הטכנולוגיים המשפיעים על אופן הפרסום אינן משוללות יסוד, אין בהן כדי להטות את הכף ולשנות את האיזון שהושג בפסיקתו של בית משפט זה בכל הנוגע למשקל שיש לתת לעקרון פומביות הדיון" (בש"פ 2571/19 חורי נ' מדינת ישראל (5.5.19)). במקרה אחר נקבע כי לעת הזו, הפרסום באינטרנט כשלעצמו אינו מהווה הצדקה מספקת לאיסור הפרסום (עניין בן דוד).

מסקנת הדברים היא כי גם בהתחשב בהשלכות הפרסום במרשתת, אין שינוי במסקנתנו דלעיל לפיה לא הוכחה פגיעה חמורה בפרטיותו של המשיב ולא מתקיימים תנאיו של סעיף 70(ד) לחוק.

73. טענה אחרונה שיש להתייחס אליה היא ניסיונו של המשיב להקיש מסעיף 10א' לחוק שוויון ההזדמנויות, הקובע כדלקמן:

- (א) בהליך לפי חוק זה בשל פגיעה שמקורה אחד העניינים המנויים בסעיף 7(א) או בשל הפליה מחמת נטיה מינית כאמור בסעיף 2(א), רשאי בית הדין לעבודה לדון בדלתיים סגורות; ביקש תובע או מתלונן לדון בדלתיים סגורות, ייעתר בית הדין לבקשה, זולת אם החליט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- (ב) החליט בית הדין לעבודה על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון בדלתיים סגורות, כולו או מקצתו.
- (ג) לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתנהל בדלתיים סגורות, אלא ברשות בית הדין לעבודה.
- (ד) העובר על הוראות סעיף קטן (ג), דינו - מאסר ששה חודשים.

שילוב ההוראות הקבועות בסעיף 10א' (יחד עם הוראת סעיף 10 לחוק למניעת הטרדה מינית המחיל את סעיף 10א' לחוק שוויון ההזדמנויות גם על הליכים

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

מכוח אותו חוק) מוביל לכך שבית דין, הדן בהליך אזרחי שעניינו הטרדה מינית, ראשי לדון בדלתיים סגורות. עוד נקבע כי אין לפרסם דבר על דיון שהתנהל בדלתיים סגורות אלא ברשות בית הדין.

74. המשיב מטעים כאמור כי יש להקיש מהוראה זו לעניינו מאחר שבהליכים כגון אלה "ההגנה היא גם על המטריד". בעניין מענית נקבע כך: "בהליכים אלה [לפי החוק למניעת הטרדה מינית - ס.ד.מ.] בית הדין אינו מוגבל בשיקול דעתו בעניין סגירת הדלתיים לשיקולים ספציפיים דווקא. כך למשל, כאשר עולה עניין של פגיעה בפרטיות, סעיף 10א לחוק השוויון אינו מציב כתנאי לסגירת הדלתיים כי אותה פגיעה בפרטיות תהיה חמורה דווקא, כפי שנדרש בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט". גם שאלת הפרסום בהליכים אלה נתונה לשיקול דעת רחב מאד של בית הדין ("לא יפרסם אדם... אלא ברשות בית הדין לעבודה": סעיף 10א(ג) לחוק שוויון ההזדמנויות) ואינה מוגבלת לאיסור פרסום בשל רשימת טעמים סגורה (כגון זו המצויה בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט).

על רקע האמור המוטיבציה לטענה זו של המשיב מובנת, אלא שדינה דחייה. ראשית, מהסיבה הפשוטה שהתביעה לא הוגשה בשל פגיעה שמקורה בהטרדה מינית או בשל הפליה מחמת נטיה מינית כאמור בסעיף 2(א) לחוק שוויון ההזדמנויות ועל כן לא חולשות עליה הוראות סעיף 10א לחוק שוויון ההזדמנויות. אין מקום לערוך היקש, שכן היקש הוא כלי שיש לעשות בו שימוש כאשר קיים "חסר חקיקתי", ואין זה המקרה (עניין שטנגר). שנית, גם לפי סעיף 10א' "היפוך היוצרות" אליו חותר המשיב חל רק אם תובע או מתלונן מבקש לקיים את הדיון בדלתיים סגורות (ראו עניין מענית) וברי כי הכוונה למי שטוען שהוטרד מינית ולא לנילון. שלישית, עניינו של סעיף 10א' הוא סגירת דלתיים ואיסור פרסום הנגזר מהחלטה כזו. כפי שמצאנו, החלטה שבמרכז הערעור היא במהותה החלטה עצמאית הדוחה בקשה להתרת פרסום; היא אינה החלטה בדבר סגירת דלתיים ואינה פועל יוצא של החלטה בדבר סגירת דלתיים.

סיכום של דברים

75. עניינו אינו דומה למרבית המקרים שנדונו בפסיקה מכוח חוק בתי המשפט. מדובר בהליך אזרחי, אך כזה ששורשיו הם חשדות פליליים (לכאורה). מדובר

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

בחשדות פליליים, אך האדם שאליו הם מיוחסים לכאורה איננו "חשוד", ואף מתנגד לראייתו כמי שיכול ליהנות מהגנת סעיף 70(ה1)(1) לחוק. המשיב נהנה מחזקת החפות, אך זאת מאחר שנמלט (לכאורה) מארצות הברית ובכך הכשיל את בירור עניינו. בתוך כך דבר החשדות המיוחסים למשיב, שבגינם הוא עותר לאיסור פרסום שמו בפסק הדין - למעשה פורסמו בכלי התקשורת בשנת 2011, כולל שמו המלא ותמונתו. פסק הדין פורסם אף הוא, כולל החשדות המאוזכרים בו בפירוט, ללא שמו של המשיב. מכאן שההליך הנוכחי נסוב אך ורק על פרסומו החוזר של שם המשיב במצורף לחשדות המיוחסים לו (בהקשר של הליך אזרחי) ולא על "חשיפתו" הראשונית.

76. כאמור לעיל, המשיב ממקד את טענותיו בתועלת שתצמח או לא תצמח לציבור מחשיפת שמו וזו איננה נקודת המוצא לדיון. צודקות המערערות עת הדגישו כי המבחן הוא הפוך: הכלל הוא הפרסום והחריג הוא איסור הפרסום. אין לנו ספק כי הצפת הפרשה פעם נוספת, דרך פרסום פסק הדין עם שמו של המשיב, עלולה לגרום לו לפגיעה לא מבוטלת. אלא, שעל המשיב מוטל הנטל להוכיח שבמקרה שלו הפגיעה שתיגרם אינה ככל פגיעה הנגרמת באופן אינהרנטי מעצם פרסום שמו כתובע/נתבע אלא פגיעה חמורה בפרטיות, שתצדיק סטייה מעקרון פומביות הדיון.

לטעמנו כל שעלה בידי המשיב הוא לעורר ספקות באשר לחלקה השני של המשוואה - התועלת שתצמח לציבור. ועל כך נענה בשניים: ראשית, התועלת שתצמח או לא תצמח לציבור אינה מענייננו כל עוד לא הוכיח המשיב שעלולה להיגרם לו פגיעה חמורה בפרטיות. במלים אחרות, כמפורט בהרחבה לעיל המשיב לא צלח את השלב השני של הבדיקה הנדרשת לצורך יישומו של סעיף 70(ד) לחוק ועל כן אין זה רלוונטי לבחון את מידת הפגיעה שתיגרם לו אם שמו יפורסם, לעומת הפגיעה שתיגרם לציבור אם שמו לא יפורסם (השלב השלישי). **שנית**: נקודת המוצא היא שעקרון פומביות הדיון נפגע כל אימת שפרסומו של ההליך השיפוטי מוגבל מאחר שהצידוקים לעיקרון הם מוסדיים בעיקרם, והם אינם מבוססים רק על העניין הציבורי שבדיון הספציפי (עניין אליהו וההפניות שם). משכך, וכן נוכח ההיבטים הפרטניים שפירטנו לעיל, שוכנענו כי גם לו היה

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

המשיב עובר את משוכת השלב השני, לא היה בטיעונו כדי להצדיק את איסור הפרסום של שמו.

77. **סוף דבר** - נוכח כל האמור לעיל, הערעור מתקבל. אנו מורים על פרסום פסק דינו של בית הדין האזורי עם שמות הצדדים. בנוסף, ונוכח הסכמת ב"כ המערערות להסתפק בכתבי התביעה וההגנה, אנו מורים על הסרת איסור הפרסום מכתב התביעה המתוקן וכתב ההגנה המתוקן. בהתאם לאמות המידה האמורות יפורסם אף פסק דין זה.

78. ב"כ המשיב טענה לפנינו כי ככל שבית הדין יתיר את הפרסום היא תעתור לעיכוב הביצוע עד לפנייה לבג"צ. על כן צו איסור הפרסום יוסיף לעמוד בעינו למשך 21 יום מהיום הן ביחס לפסק דינו של בית הדין האזורי וכתבי הטענות, והן ביחס להליך זה, ויפקע בתום מועד זה אלא אם תינתן עד אז החלטה אחרת.

79. בנסיבות העניין החלטנו שלא לעשות צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ג אייר תשע"ט (28 מאי 2019) בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

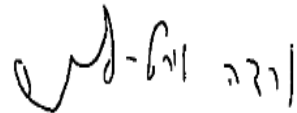

סיגל דוידוב-מוטולה, שופטת

אילן סופר,
שופט

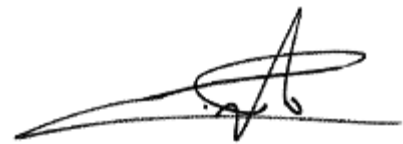
סיגל דוידוב-מוטולה,
שופטת

ורדה וירט-ליבנה,
נשיאה, אב"ד

מר עצמון ליפשיץ,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר יוסי רחמים,
נציג ציבור (עובדים)

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 37105-07-18

ד"ר חיים סגור